portant efort internațional — în cadrul căruia aportul statelor economic avansate trebuie să fie considerabil — spre a sprijini țările în curs de dezvoltare, progresul lor mai rapid, printr-un ansamblu de măsuri pe plan comercial, monetar, financiar, pe baze preferențiale, nereciproce și nediscriminatorii. Între acestea : stabilirea unui raport mai just între prețurile materiilor prime și cele ale produselor industriale ; lărgirea și diversificarea sistemului de preferințe comerciale în favoarea țărilor în curs de dezvoltare ; eliminarea practicilor restrictive și discriminărilor din calea exporturilor lor ; extinderea asistenței financiare acordată acestor țări ; facilitarea accesului țărilor respective la cuceririle științei și tehnicii ; restructurarea relațiilor economice și comerciale mondiale, precum și a sistemului monetar internațional, astfel încît acestea să țină cont de interesele țărilor în curs de dezvoltare ; asigurarea participării plenare și efective a acestor țări, a tuturor statelor, la dezbaterea și soluționarea problemelor economice și politice cardinale ale lumii contemporane ; convenirea asupra unor principii, reguli și reglementări reciproc acceptabile și avantajoase pentru toate statele în ce privește regimul mărilor și oceanelor globului, exploatarea, gestionarea și valorificarea imenselor resurse submarine — principii ,reguli și reglementări care să asigure accesul tuturor țărilor la aceste bogății, care să permită folosirea lor în interesul dezvoltării tuturor statelor, în primul rînd a celor în curs de dezvoltare. Este ceea ce, de altfel, se așteaptă să stabilească, în această ultimă privință, Conferința asupra dreptului mării, care se desfășoară în prezent în capitala Venezuelei și asupra căreia revista noastră va reveni pe larg. Sînt, toate acestea, măsuri și acțiuni care răspund imperativului instaurării unei noi ordini economice mondiale, al democratizării relațiilor internaționale, în beneficiul tuturor statelor, al amplificării schimburilor economice, al îmbunătățirii climatului politic internațional.

România — militant activ pentru înlăturarea decalajelor

Profund animată de dorința de a-și aduce contribuția activă la înfăptuirea aspirațiilor de pace, independență, prosperitate și progres ale omenirii contemporane, România — țară socialistă în curs de dezvoltare — este un militant neobosit pentru lichidarea decalajelor economice dintre state, pentru întronarea unor raporturi noi între națiuni, care să asigure dezvoltarea economică și socială, afirmarea de sine stătătoare, o viață demnă și bunăstarea tuturor popoarelor, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, a păcii și colaborării.

Fiind conștientă că răspunderea pe calea progresului revine fiecărei țări în parte și că trebuie să se bazeze, în acest sens, în primul rînd pe eforturile proprii, România face totul pentru a elimina distanța care o separă încă de țările avansate din punct de vedere economic, aflîndu-se angajată plenar într-un proces dinamic de dezvoltare multilaterală. Totodată, România se pronunță pentru întreprinderea urgentă, pe plan internațional, a unor măsuri practice și eficace în vederea sprijinirii țărilor în curs de dezvoltare, a lichidării stării lor de înapoiere economică și decalajelor ce le despart de statele industrializate, a ridicării lor economico-sociale mai rapide, pornind de la faptul că reducerea și eliminarea decalajelor reprezintă un deziderat vital al lumii contemporane, un țel fundamental al întregii cooperări economice internaționale.

Cu atît mai mult, în concepția partidului nostru, colaborarea dintre țările socialiste — avînd la bază relații de un tip esențialmente nou, necunoscut pînă acum în istorie, chemate să constituie un model de raporturi între state — este menită să ducă la apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare ale țărilor respective. În acest cadru, România, membră a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, consideră că un obiectiv de importanță primordială al C.A.E.R., înscris, de altfel, și în documentele de bază ale organizației, este realizarea de acțiuni concrete care să contribuie la facilitarea și potențarea eforturilor statelor membre mai puțin dezvoltate industrial, în scopul accelerării progresului lor economic și tehnic, apreciind că, într-o epocă în care decalajele economice, tehnologice și științifice se adîncesc pe plan mondial, ridicînd noi obstacole în calea cooperării și provocînd neîncredere și tensiune, apropierea și egalizarea nivelurilor economice dintre țările membre sînt de natură să releve în modul cel mai concludent că socialismul este singura orînduire pe deplin capabilă să lichideze urmările politicii de inegalitate din trecut, să asigure progresul multilateral și armonios al tuturor națiunilor, să pună bazele unei vieți economice internaționale cu adevărat echitabile.

În același timp, avînd în vedere nivelul actual al dezvoltării sale economice în raport cu țările economic avansate (un venit național în jur de 800 de dolari pe locuitor, peste 44 la sută din populația activă ocupată în agricultură etc.), România înțelege că este îndreptățită să beneficieze de sistemul preferințelor comerciale — unul din elementele ansamblului de măsuri în favoarea țărilor în curs de dezvoltare, vizate de cel de al doilea Deceniu al Națiunilor Unite pentru dezvoltare — făcînd, în acest sens, demersuri pe lîngă statele industrializate donatoare de preferințe și primind, pînă în prezent, un răspuns pozitiv din partea Austriei, Australiei, Japoniei, Finlandei, Noii Zeelande și Pieței comune.

De asemenea, România sprijină activ și pe multiple planuri eforturile spre progres ale țărilor în curs de dezvoltare, spre înlăturarea decalajelor ce le separă de țările economicește avansate, militează pentru satisfacerea revendicărilor statelor în curs de dezvoltare, pentru situarea lor într-o poziție echitabilă în cadrul diviziunii mondiale a muncii, în relațiile economice internaționale. În numeroase rînduri — în declarații oficiale, în poziții adoptate în organizații și organisme internaționale ca O.N.U., U.N.C.T.A.D., G.A.T.T., P.N.U.D., O.N.U.D.I., F.M.I., B.I.R.D. — România a subliniat necesitatea să se treacă în sfîrșit, pe plan internațional, de la rezoluții generale privind lichidarea subdezvoltării la un program multilateral de sprijinire de către statele dezvoltate a țărilor rămase în urmă, pentru propășirea lor economico-socială, acționînd consecvent, în practică, într-o atare direcție.

Manifestîndu-și solidaritatea militantă cu lupta pentru emancipare economică, politică și socială a statelor în curs de dezvoltare, România își aduce — în raport cu potențialul ei — contribuția la înfăptuirea programelor de dezvoltare ale acestor țări, amplificînd permanent colaborarea economică, participînd la fluxul de tehnică nouă către statele respective, construind în cooperare obiective industriale, acordînd credite și asistență tehnică, pregătind specialiști. Relațiile economice ale României cu aceste țări cunosc o dezvoltare mereu ascendentă. Față de numai 30 în urmă cu 15 ani, țara noastră are în prezent legături economice cu aproape 80 de state în curs de dezvoltare. Schimburile economice cu aceste țări au crescut, numai în perioada 1960—1973, de aproximativ 7 ori, dinamica lor fiind mai accelerată decît cea a comerțului global românesc, ca urmare sporind simțitor și ponderea țărilor respective în totalul schimburilor externe ale României. Paralel cu acțiunile în direcția intensificării relațiilor comerciale, țara noastră a promovat și promovează constant în raporturile sale cu statele în curs de dezvoltare formele moderne de cooperare industrială și tehnico-științifică — inclusiv prin intermediul constituirii de societăți mixte de producție și comercializare — forme de mare eficiență economică.

De o deosebită însemnătate în identificarea unor noi domenii de colaborare și cooperare, remarcabile momente în dezvoltarea pe multiple planuri a relațiilor reciproce, vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu într-o serie de țări din Africa, America Latină și Asia se înscriu, totodată, ca expresii ale solidarității României socialiste cu aceste țări, contribuții de seamă la amplificarea colaborării cu țările în curs de dezvoltare, la cauza păcii și progresului economic și social al națiunilor.

Țara noastră extinde continuu raporturile sale economice externe cu statele care au pășit pe calea dezvoltării independente, văzînd în aceasta un mijloc concret prin care poate conlucra cu țările respective în interesul și beneficiul mutual, prin care își poate manifesta în mod practic solidaritatea cu aceste state, prin care le poate sprijini efectiv, o modalitate activă de potențare a eforturilor reciproce pe drumul realizării obiectivelor de progres pe care le împărtășesc deopotrivă, de dinamizare a procesului înlăturării decalajelor economice.

Ferm și plenar angajată în opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate — între ale cărei coordonate de bază se înscriu eliminarea distanței ce desparte încă țara noastră de statele industrializate și intrarea economiei românești în rîndul economiilor avansate ale lumii — România acționează, în același timp, pe plan internațional pentru lichidarea decalajelor economice din lumea contemporană, cu convingerea că își aduce, și pe această cale, contribuția activă nu numai la dezvoltarea economico-socială mondială, la amplificarea circuitului economic internațional, la progresul general al civilizației, ci și la instaurarea unor noi raporturi între state, la îmbunătățirea climatului politic în lume, la afirmarea tendințelor spre destindere și colaborare, la înfăptuirea aspirațiilor de independență, securitate, înțelegere și pace ale tuturor popoarelor.

Ilie Șerbănescu

SOFIA

Sesiunea C.A.E.R.

Corespondență de la Constantin Amariței

Între 18 și 21 iunie, la Sofia și-a desfășurat lucrările cea de-a XXVIII-a sesiune a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, la care au luat parte țările membre ale acestei organizații — Bulgaria, Cehoslovacia, Cuba, R. D. Germană, Mongolia, Polonia, România, Ungaria, U.R.S.S. — precum și Iugoslavia, ele fiind reprezentate de delegații conduse la nivel de șefi de guvern.

Marcată de sărbătorirea celor 25 de ani care au trecut de la întemeierea organizației, sesiunea a XXVIII-a a prilejuit participanților un util schimb de opinii în problemele colaborării și cooperării economice, fiind semnate, totodată, o serie de documente în această direcție.

Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, adresat participanților la sesiune a pus clar în lumină însemnătatea cooperării economice și tehnico-științifice, a schimbului de valori materiale și de tehnologii, ca factor deosebit de important al accelerării progresului multilateral al fiecărei țări socialiste în parte și, implicit, al întăririi forței socialismului în ansamblu. **„Într-o lume în care se mai fac simțite consecințele vechii politici imperialiste, se spune în Mesaj, colaborarea țărilor socialiste este menită să afirme cu putere forța principiilor noi, marxist-leniniste de cooperare între state, să promoveze un tip nou de raporturi internaționale, fără precedent în istorie, bazate pe deplina egalitate în drepturi a tuturor statelor, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne, avantaj reciproc și întrajutorare. O asemenea colaborare trebuie să ducă la înflorirea fiecărei economii naționale, la propășirea fiecărei națiuni, la egalizarea nivelurilor de dezvoltare a tuturor țărilor, la dezvoltarea generală a progresului și civilizației".**

În cursul lucrărilor sesiunii, șefii guvernelor R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Polone, Republicii Socialiste România, R. P. Ungare și U.R.S.S. au semnat Convenția generală privind colaborarea în valorificarea zăcămîntului de gaze condensate de la Orenburg și construirea conductei magistrale de gaze Orenburg — granița de vest a U.R.S.S. De asemenea, în timpul lucrărilor celei de-a XXVIII-a sesiuni, locțiitorii șefilor guvernelor R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Polone, Republicii Socialiste România, R. P. Ungare, U.R.S.S. și reprezentantul Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia, în scopul dezvoltării cît mai rapide a producției fibrelor chimice deficitare, au semnat convenția privind înființarea unei noi uniuni economice internaționale — „Interchimfibre", cu sediul la București.

Sesiunea a adoptat hotărîrea cu privire la constituirea Comitetului C.A.E.R. pentru colaborare în domeniul aprovizionării tehnico-materiale, a aprobat activitatea Comitetului Executiv și a Comitetului C.A.E.R. pentru colaborare în domeniul activității de planificare cu privire la înfăptuirea Programului complex și coordonarea planurilor economice ale țărilor membre ale C.A.E.R. pe perioada 1976—1980 și a adoptat propunerea privind efectuarea lucrărilor pregătitoare pentru crearea Sistemului energetic unic al țărilor interesate membre ale C.A.E.R., pe baza sistemelor energetice interconectate ale țărilor europene membre ale C.A.E.R. și a sistemului energetic unic al U.R.S.S.

În cadrul primei ședințe — festivă — a actualei sesiuni, participanții au adoptat hotărîrea cu privire la sărbătorirea unui sfert de secol de existență a organizației. Cea de a XXVIII-a sesiune a C.A.E.R. a relevat, cu acest prilej, influența tot mai mare pe care o exercită asupra relațiilor internaționale principiile de bază ale activității C.A.E.R. — deplina egalitate în drepturi, independența, liberul consimțămînt, respectarea suveranității, avantajul reciproc, întrajutorarea tovărășească.

În documentul adoptat se subliniază că statele membre, călăuzindu-se după principiile internaționalismului proletar, se pronunță pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor economice cu toate țările socialiste. Se evidențiază, de asemenea, faptul că statele socialiste sînt gata să lărgească colaborarea cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială și politică, pe baza egalității, independenței, avantajului mutual și neamestecului reciproc în treburile interne.

În acest cadru, este relevată hotărîrea membrilor C.A.E.R. de a adînci și în viitor colaborarea cu țările în curs de dezvoltare, de a le acorda sprijinul necesar în industrializarea și dezvoltarea lor economică, în lupta împotriva imperialismului și neocolonialismului, în apărarea dreptului inalienabil de a dispune de bogățiile naționale proprii în interesul popoarelor lor.

Sesiunea a XXVIII-a a C.A.E.R. a constatat, de asemenea, că destinderea încordării creează o bază reală pentru înfăptuirea practică a unei colaborări largi și de lungă durată cu statele capitaliste dezvoltate, ceea ce corespunde cerințelor obiective ale vieții economice internaționale și intereselor popoarelor tuturor țărilor lumii. Noi posibilități pentru dezvoltarea unei astfel de colaborări între țări aparținînd unor sisteme sociale diferite — se arată în hotărîrea adoptată — ar putea fi deschise de finalizarea cu succes a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa.

BONN

Vizita președintelui Iosip Broz Tito

Corespondență de la N.S. Stănescu

Președinții Iosip Broz Tito și Gustav Heinemann

Luni, a început la Bonn vizita de patru zile pe care președintele Iugoslaviei, Iosip Broz Tito, o face în R.F. Germania, la invitația președintelui Gustav Heinemann.

Această primă vizită oficială a președintelui R.S.F. Iugoslavia în R.F.G. a fost apreciată, în interviurile pe care personalități politice marcante vest-germane le-au acordat presei și televiziunii, ca un eveniment deosebit de important în evoluția relațiilor dintre cele două țări, ca o contribuție la procesul de destindere și cooperare în Europa.

În alocuțiunile rostite de președintele Tito și președintele Heinemann s-a apreciat că vizita șefului de stat iugoslav se înscrie ca un moment culminant pe linia ascendentă a relațiilor bilaterale, ca o dovadă incontestabilă a dorinței ambelor țări de a continua procesul de lărgire și adîncire a raporturilor lor în diverse domenii de activitate. Cu acest prilej, s-a arătat că relațiile dintre R.F. Germania și R.S.F. Iugoslavia — ca, de altfel, și relațiile dintre R.F.G. și alte țări socialiste — constituie o dovadă a faptului că, în ciuda diferențelor de sistem social-politic și economic, statele pot coopera în avantajul lor reciproc.

Relațiile economice dintre Iugoslavia și R.F. Germania au evoluat, în ultimii ani, într-un ritm susținut. Astfel, față de 1970, în anul 1973, exporturile iugoslave către R.F.G. au depășit substanțial exporturile vest-germane către Iugoslavia, diferen-

erea de ritm oglindind eforturile Iugoslaviei de a avea o balanță comercială echilibrată în schimburile sale cu R.F.G., balanță care a continuat totuși, și în cursul lui 1973, să prezinte un excedent vest-german. Cu prilejul vizitei președintelui Tito, partea iugoslavă și-a exprimat convingerea că exporturile sale către R.F.G. vor putea să se intensifice, paralel cu o creștere, în continuare, a importurilor sale din R.F.G. Cu această ocazie, a fost subliniat și aspectul pozitiv pentru Iugoslavia — și anume, că balanța de plăți dintre cele două țări este echilibrată, în ciuda deficitului balanței comerciale.

Notăm — în intenția de a contura un tablou de ansamblu — aprecierile agenției iugoslave de știri „Taniug", care subliniază, într-un comentariu, că relațiile iugoslavo — vest-germane se întemeiază astăzi pe baze cu totul noi, de colaborare reciproc avantajoasă. R. F. Germania este astăzi unul din cei mai importanți parteneri economici ai Iugoslaviei. În convorbirile de la Bonn — precizează agenția iugoslavă — se vor căuta posibilități pentru atenuarea deficitului comercial, care s-a cifrat, anul trecut la o jumătate de miliard de dolari. Se vor căuta, de asemenea, posibilități pentru extinderea și intensificarea cooperării industriale, pentru sporirea investițiilor comune etc.

Un capitol important al relațiilor economice dintre cele două țări îl constituie, în momentul de față, cooperarea — domeniu în care s-au exprimat intențiile ambelor părți de a se face noi pași. Pînă în prezent, există circa 200 de contracte de cooperare între întreprinderi din cele două țări, atît în domeniul producției, serviciilor, cît și al desfacerii de mărfuri. În ultimii ani, a apărut o nouă formă de cooperare în relațiile dintre cele două țări, sub forma societăților mixte.

Vizita președintelui Tito în R.F. Germania a prilejuit nu numai discutarea problemelor unei mai strînse cooperări economice și culturale, dar și un schimb de vederi în domeniul politicii internaționale. Un loc aparte — notează observatorii de la Bonn — îl constituie complexul de probleme legate de edificarea securității în Europa. De altfel, în interviul acordat televiziunii vest-germane în ajunul vizitei, președintele Tito dă o apreciere pozitivă lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, considerînd că încheierea cu succes a acesteia poate aduce o contribuție de seamă la procesul de destindere pe continentul nostru.

„Iugoslavia și R. F. Germania — relevă agenția Taniug — au suficiente puncte de tangență și păreri apropiate, referitoare la dezvoltarea relațiilor și a colaborării internaționale. În primul rînd, ambele țări sînt convinse că pacea și securitatea creează condițiile fundamentale ale progresului omenirii și, în context, ele sprijină evoluția pozitivă a relațiilor și a colaborării între țările europene. Iugoslavia apreciază, de asemenea, poziția pozitivă a R.F. Germania față de țările în curs de dezvoltare.

În ansamblul ei — se consideră atît la Bonn cît și la Belgrad —, vizita președintelui Iugoslaviei reprezintă expresia acelui tip de relații dintre state în care problemele sînt discutate și rezolvate pe bază de încredere și respect reciproc, relații care au cunoscut, de-a lungul ultimilor ani un curs constant ascendent, relații cu autentice perspective de dezvoltare, în beneficiul celor două state, ca și al destinderii și păcii în Europa și în lume.

PRAGA

Direcția investițiilor în actualul cincinal cehoslovac

Corespondență de la Constantin Prisăcaru

Harta construcțiilor industriale și social-culturale cehoslovace s-a completat, în perioada care a trecut din acest an, cu noi obiective de mare însemnătate pentru economia națională : o nouă oțelărie la Combinatul din Kosice, în ale cărei cuptoare se vor plămădi 1,5 milioane tone de oțel de foarte bună calitate ; prima porțiune din metroul capitalei ; o nouă și modernă uzină de prefabricate în Slovacia ; o nouă mină carboniferă în Cehia ; centrala de telecomunicații ce conectează Cehoslovacia la sistemul „Intersputnik" și multe alte construcții. Fiecare nou obiectiv a fost apreciat ca un succes de seamă în eforturile de materializare a sarcinilor, numeroase și complexe, puse de actualul plan cincinal în fața constructorilor țării. „Volumul investițiilor repartizate pentru al cincilea cincinal — se precizează în directivele la plan — creează nu numai premisele realizării sarcinilor economice și sociale, dar formează baza și asigură condițiile pentru dezvoltarea continuă, proporțională și eficientă, în perspectivă, a economiei naționale. În conformitate cu necesitățile economiei naționale a fost mărit volumul investițiilor cu 35-37 la sută față de cincinalul anterior. În industrie, acestea cresc cu 37 la sută, în agricultură cu 21 la sută, în transporturi și telecomunicații cu 50 la sută, în sectorul construcțiilor de locuințe cu 63 la sută".

Activitatea de investiții din perioada 1971-1975 prezintă o importanță cu totul particulară pentru evoluția în perspectivă a economiei țării. De aceea, chiar în perioada nominalizării lucrărilor de investiții, s-a precizat că acest sector al economiei trebuie să facă un efort serios pentru a depăși greutățile și lipsurile acumulate pe parcursul unei lungi perioade trecute, pentru a se racorda, mai bine și mai rapid, la noile cerințe ale construirii societății socialiste. În legătură cu aceasta, reține atenția precizarea făcută în documentul principal al recentei plenare a C.C. al P.C. din Cehoslovacia (14-15 mai a.c.) care, analizînd problemele dezvoltării tehnico-științifice a economiei cehoslovace, subliniază că „linia de bază a politicii de investiții trebuie să rămînă reconstrucția și modernizarea capacităților existente pentru a se crea condiții în vederea eliminării rapide din fabricație a produselor neeficiente. „Aceasta înseamnă — se precizează în document — că atît începerea de construcții cît și darea în funcțiune de întreprinderi noi vor fi admise numai în acele cazuri în care creșterea producției, îmbunătățirea structurii și calității ei nu pot fi obținute pe calea reconstrucției și modernizării capacităților existente".

Aspect de la Întreprinderea de mecanică fină din Gottwaldov

De aici se desprinde cu claritate că, în etapa actuală, în politica de investiții din Cehoslovacia accentul se pune pe lucrările mai puțin costisitoare, dar cu efect imediat asupra îmbunătățirii structurii economiei țării, strîns legată de economia mondială, de piața internațională, în special în ce privește aprovizionarea cu materii prime. Construcții mari și moderne se ridică cu precădere în acele ramuri ale economiei naționale ce urmează să realizeze în această perioadă un salt vizibil — energetica, chimia, combustibilul. Toate obiectivele în curs de înfăptuire în aceste sectoare intră, datorită atenției care li se

acordă, în așa-numitele „lucrări importante de stat".

Și cum, pînă la sfîrșitul cincinalului, constructorii cehoslovaci mai au la dispoziție doar un an și jumătate, organele centrale și de sinteză urmăresc cu deosebită atenție „barometrele șantierelor". Statistica apreciază că, în primii trei ani care au trecut din actualul cincinal, programul construcțiilor industriale și social-culturale, fixat pentru perioada 1971-1975, se realizează atît ca volum, cît și pe sectoare. În perioada amintită au fost construite și date în funcțiune : conducta principală de gaz metan, care traversează de la est la vest întregul teritoriu al Cehoslovaciei, traseul „C" al metroului praghez, exploatări carbonifere cu o capacitate totală de 10 milioane tone, o nouă oțelărie, circa 80 km de autostradă modernă, un mare și modern combinat de anvelope, unul textil, 3 300 unități școlare, 340 000 locuințe și multe alte obiective cu o valoare de 300 miliarde coroane. De aici rezultă că, pînă la sfîrșitul cincinalului, constructorii cehi și slovaci mai au de înfăptuit lucrări cu o valoare de peste 220 miliarde coroane, ceea ce, în comparație cu primii trei ani ai cincinalului, reprezintă investiții suplimentare de 20 miliarde coroane. Realizarea lor nu este o sarcină ușoară și nici simplă.

În legătură cu aceasta, redăm unele considerente ale miniștrilor construcțiilor din Cehia și Slovacia. Ing. Frantisec Sramek (R.S. Cehă) : „Anul trecut, întreprinderile de construcții aparținînd ministerului nostru au deschis sau au continuat lucrările pe 99 șantiere de importanță națională. Treburile au mers, în general, bine. Sarcinile fixate, exprimate valoric, au fost depășite cu peste 211 milioane coroane. Am spus «în general» pentru că, dacă din punct de vedere al valorii globale a lucrărilor executate au fost atinși indicii fixați prin plan, au existat, totuși, 40 de șantiere pe care lucrările au înregistrat rămîneri în urmă. În 1974, constructorii din Cehia și Moravia se află pe schelele a 93 de șantiere, din care 44 trebuie terminate pînă la sfîrșitul anului viitor. Aceasta reprezintă o sarcină foarte grea, dar nu imposibil de realizat, pentru că tot ce ne-am propus să construim în acest cincinal trebuie să realizăm. O cer interesele țării, ne obligă conștiința noastră". Ing. Jan Breska (R.S. Slovacă) : „Este evident pentru oricine că în Slovacia ritmul industrializării este mai înalt decît în Cehia și Moravia și deci și activitatea de construcții este influențată de aceasta. Pe teritoriul Slovaciei socialiste, în momentul de față se află în diverse stadii ale construcției peste 800 obiective, marea majoritate de importanță deosebită. Avem rezultate bune. Anul trecut, de pildă, am reușit să realizăm o depășire a planului de investiții cu peste 100 milioane coroane. Dar, în același timp, am avut și 10 șantiere importante care au încheiat anul cu unele rămîneri în urmă, ceea ce creează o situație mai dificilă pentru anul în curs. Dispunem, însă, de toate condițiile și vom face tot ce depinde de noi, constructorii, ca și planul anual și cel cincinal să le îndeplinim".

Optimism, răspundere, dorință de a depăși piedicile, greutățile — iată atmosfera dominantă întîlnită pe toate șantierele unde se pregătește o nouă înfățișare țării, o nouă vigoare economiei naționale.

REPORTAJ PE GLOB

HAVANA

Mihai Fabian

Călătorul în trecere prin Havana este surprins de aerul vesel al acestui mare oraș, de pitorescul împrejurimilor și de lumina ce-l inundă. Havana înseamnă soare, foarte mult soare, sub ale cărui raze se dezvoltă o extraordinară vegetație tropicală ce-i oferă privitorului o adevărată explozie cromatică. Străzi drepte, care se întretaie în unghiuri de 90 de grade, edificii moderne, bulevarde largi, umbrite de palmieri cu trunchiuri ca de piatră, ulițe înguste străjuite de clădiri patinate de vreme — în Havana veche —, catedrale, muzee și parcuri, toate acestea, ascunse în spatele unui cordon de vegetație, formează marea metropolă cu aproape două milioane de locuitori care este Havana.

Și dacă zidurile încărcate de istorie ale castelelor ridicate de conchistadorii spanioli, dacă cedri seculari și palmierii regali din

„Portul a fost și este principala vocație a Havanei..."

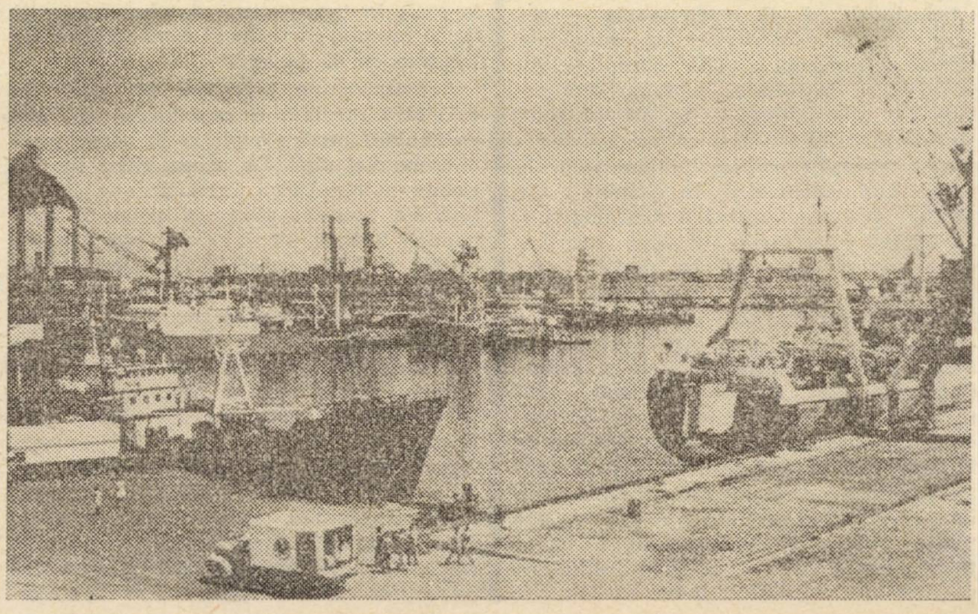

zecile de parcuri naturale sau amenajate de mîna harnică a cubanezului dornic de frumos, dacă felinarele ce se aprind, seară de seară, în portul vechi de secole, dacă clopotele catedralei din Piața Armelor — piesă arhitectonică unică dăltuită în piatră de meșteri neîntrecuți —, dacă toate acestea ar putea vorbi, atunci călătorul de azi prin capitala Cubei ar putea auzi nu puține lucruri interesante din atît de agitata istorie a Havanei.

În 1508, Sebastian de Ocampo ajunge în Cuba la bordul a două corăbii spaniole și, urmînd linia țărmului nordic al insulei, se oprește într-un golf (actualul port), unde, ceva mai tîrziu, amenajează primul șantier de reparații navale din Caraibe. Apare, astfel, localitatea San Cristobal de la Abana, care, după aproape 100 de ani, în 1607, va fi proclamată capitală a Cubei.

Odată cu începerea exploatării sistematice a bogățiilor continentului latino-american recent descoperit, portul — unic în Marea Caraibilor — capătă o importanță strategică din ce în ce mai mare, aici poposind toate navele, în vederea refacerii proviziilor de apă și hrană și a efectuării reparațiilor necesare. De aceea, timp de secole, Havana a fost mărul discordiei pentru Spania, Anglia, Franța, Olanda și Portugalia — care-și disputau supremația în zonă — și, în mai multe rînduri, victimă a conflictului de interese dintre acestea. Nu întîmplător orașul și-a ridicat fortărețe din piatră, iar locuitorii lui au deprins meșteșugul armelor.

Portul a fost și este principala vocație a Havanei. De fapt, se spune, pe bună dreptate, că orașul a urmat viața portului, că a împărtășit destinul lui. Dar Havana a avut, dintotdeauna, și preocupări industriale. Primele fabrici de zahăr apar încă în secolul al XVI-lea, fiind dispuse pe malul canalului Sanja-Real, care aducea apa riului Almendares pînă în actualul centru al orașului. Săpată în piatră, în piața catedralei, se mai poate citi încă inscripția : „Apa aceasta a fost adusă aici de Juan de Tejeda — 1592“. La mijlocul secolului al XVIII-lea, în Havana existau deja 80 de fabrici, care produceau peste 230 tone de zahăr anual. Populația capitalei număra, în acele timpuri, 60 000 de locuitori, dintr-un total de 140 000, cîți avea insula. Orașul a început să manifeste apoi veleități de centru cultural-artistic. Prima reprezentație teatrală are loc la sfîrșitul secolului al XVI-lea, iar prima tipografie a început să funcționeze în 1723. Cam în același timp se deschide o școală care învăța copiii „să scrie, să citească și să socotească la perfecție“, o universitate cu 15 catedre și se tipărește primul ziar.

La mijlocul secolului al XVIII-lea, Havana întrecea toate orașele de pe insulă, atît prin întinderea, prin frumusețea edificiilor sale, cît și ca număr de locuitori.

Începutul secolului nostru marchează creșterea vertiginoasă, îndeosebi pe verticală, a orașului. În imediata vecinătatea a Havanei vechi, cu clădiri patinate de vreme, cu portaluri și balcoane, cu curți interioare și statui de marmură în grădini veșnic înflorite, și-au făcut apariția zgîrie-norii.

Altădată în proprietatea unor magnați nord-americani sau a potentaților autohtoni, zgîrie-norii adăpostesc, astăzi, sedii ministeriale ; fostul palat al justiției a devenit sediul C.C. al P.C. din Cuba, vilele din Marianao, Habana del Este și Vedado au fost transformate în internate sau repartizate oamenilor muncii. Orașul își adaugă noi construcții sau cartiere întregi, cum sînt districtele Mulgoba și Alamar, cu edificii ce vor adăposti, în final, peste 50 000 de oameni. De aceea, se spune că Havana este un oraș în creștere, în continuă mișcare, dezvoltarea lui viitoare fiind asigurată de planuri riguros determinate.

Cea mai înaltă clădire a capitalei este Edificio Manuel Fajardo, care numără 28 de

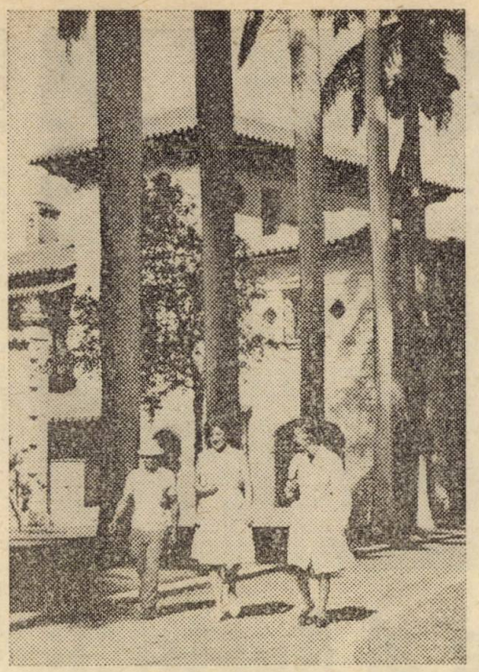

Clădirea Institutului pentru cercetări agricole

etaje și de pe terasa căruia se desfășoară o imagine tulburător de frumoasă. De aici, vizitatorul poate contempla dimensiunile portului care se amplifică constant, cele 28 de dane de care dispune fiind insuficiente pentru miile de nave care ancorează aici și pentru zecile de mii de tone de mărfuri în tranzit zilnic. Privirea distinge cu ușurință panglica cenușie-neagră a Maleconului, care tivește marginea golfului de la un capăt la altul. Arteră de acces în Via Blanca (autostrada ce duce pînă la Matanzas), loc de promenadă pentru îndrăgostiți, pavăză împotriva valurilor nu arareori furioase ale Mării Caraibilor, zonă preferată de pescarii amatori care, seară de seară, adaugă acestei imense faleze un plus de frumusețe și lumină cu zecile de felinare înșiruite pe mal sau în ambarcațiunile ce mîngîie coasta, Maleconul se transformă, o dată pe an, în iulie, într-o imensă scenă în aer liber, pe care culorile extraordinar de vii la tropice, imaginația bogată, tradițiile folclorice ale acestui popor întotdeauna vesel, muzica ritmată și carele alegorice încheagă un spectacol de neuitat — Carnavalul. Timp de cîteva săptămîni, orașul întreg dansează pe malul mării, încît ai impresia că pînă și apele golfului se mișcă ritmat în sunet de bongo și ghitară.

Habana Vieja, cu străzile ei strivite de clădirile în stil spaniol, constituie un punct de atracție pe care nici un vizitator nu-l ocolește. Aceasta, atît pentru că zona este depozitara unor adevărate comori arhitecturale, cît și pentru faptul că aici există faimoasa Bodeguita del Medio, un restaurant modest, care a devenit celebru datorită celor care l-au frecventat : Hemingway, Chagall, Salvador Allende... Într-o vitrină, o puzderie de obiecte lăsate de vizitatorii care au dorit nu atît să imortalizeze trecerea lor prin Havana, cît să revină. Și, cum Havana nu are fîntînile Romei, în care cei ce doresc să revină lasă la plecare cîțiva bănuți, vitrina Bodeguitei primește în fiecare zi alte zeci și zeci de obiecte...

Dacă există undeva în lume o metropolă care să merite pe deplin epitetul de oraș-grădină, atunci aceasta este Havana : mii de hectare de spații verzi, zeci de lacuri umbrite de palmieri și magnolii, peluze de pe care îți zîmbesc cu miile florile. Cea mai mare zonă de agrement din capitală este Parcul Lenin, amenajat prin muncă patriotică și avînd o suprafață de 670 hectare.

Dar Havana este și o puternică citadelă industrială. Centrul de greutate al acestei activități este portul, însă zona industrială mai cuprinde fabrici de țesături, echipament agricol, aparataj electric și de... havana, țigări de foi răsucite cu mîna, cunoscute în întreaga lume.

Capitala, împreună cu suburbiile sale, numără aproximativ două milioane locuitori. De un temperament deschis, întotdeauna extrem de amabili, havanezii te ajută să te adaptezi rapid la modul lor de viață, iar dacă este timpul Carnavalului, să te avînți împreună cu ei pe asfaltul Maleconului în ritmul rumbei, în ale cărei armonii se disting forța, optimismul și vitalitatea acestor oameni admirabili, prietenoși și demni de toată prietenia.

„Havana este și o puternică citadelă industrială...“ În imagine : vedere parțială a unei otelării din apropierea capitalei

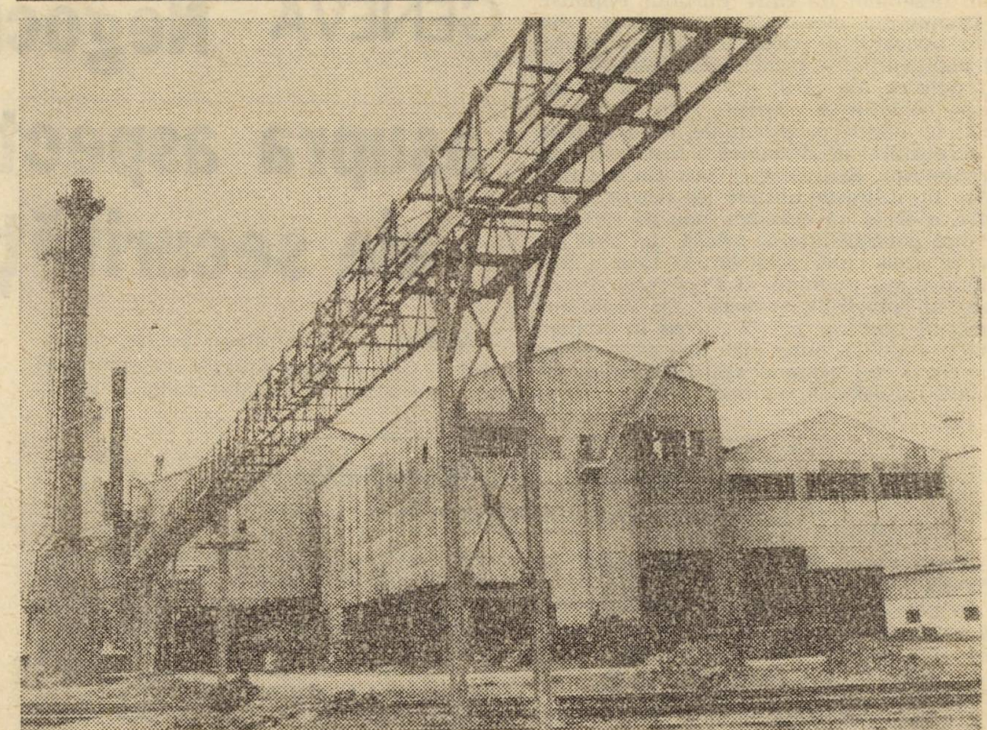

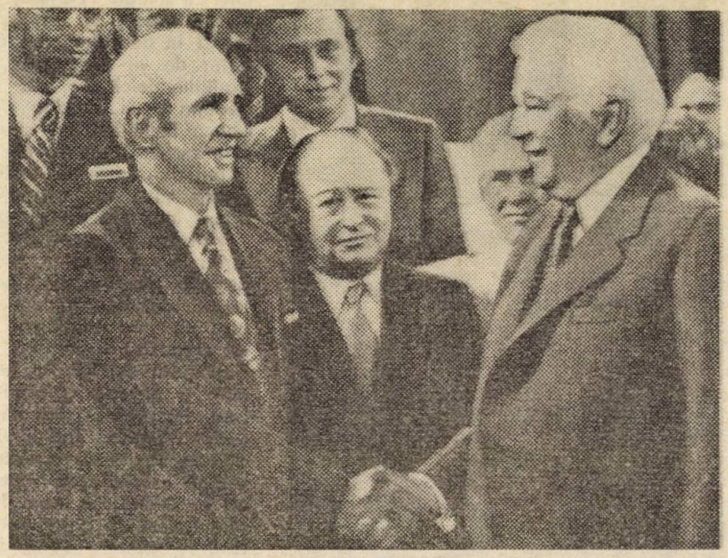

O strîngere de mînă după anunțul victoriei în alegeri: dr. Rudolf Kirchschlaeger și Alois Lugger; în centru: cancelarul Bruno Kreisky

VIENA

Noul președinte al Austriei: Rudolf Kirchschlaeger

Austria a ales, duminică, în persoana lui Rudolf Kirchschlaeger, pe cel de-al cincilea președinte al țării de după război.

Campania electorală, a cărei desfășurare a fost caracterizată aici drept relativ calmă, a fost și cea mai scurtă din perioada postbelică, așa cum, de altfel, era și de așteptat. Dispariția prematură, la 24 aprilie a.c., a președintelui Franz Jonas (al cărui mandat urma să expire în 1977), a declanșat mecanismul prevăzut de Constituție, potrivit căreia populația este chemată să aleagă noul șef al statului „în perioada cea mai scurtă".

Pe buletinele de vot au fost înscrise două nume : Rudolf Kirchschlaeger, cunoscut om politic, care deține, din 1970, funcția de ministru al afacerilor externe, candidatul Partidului Socialist, și Alois Lugger, primar al Innsbruck-ului de peste 18 ani, desemnat de către Partidul Populist.

Competiția electorală a mobilizat din plin aparatul de partid al socialiștilor și cel al populiștilor — principalele două formații politice ale țării, prima aflată la guvern, cealaltă în opoziție. Față de precedentele alegeri prezidențiale, miza politică a scrutinului de duminică a fost mult mai pronunțată. Este știut că victoria socialiștilor la ultimele alegeri legislative, din 1971, a creat un echilibru nou de forțe pe planul politicii interne : dacă, din 1945 pînă la acea dată, președintele țării a fost întotdeauna membru al Partidului Socialist, iar guvernul, compus din reprezentanți ai ambelor partide, avea în frunte sa un populist, după 1971, atît șeful statului cît și toți componenții guvernului, inclusiv cancelarul, au fost membri sau — semnîndu-l drept candidat pe Kirchschlaeger, care, deși face parte din guvernul monocolor socialist, nu este membru înscris al acestui partid, socialiștii au intenționat — și au reușit — să recolteze o parte a voturilor favorabile lor și din rîndul electoratului ce se exprimă pentru populiști. Victoria lui Kirchschlaeger, într-o consultare electorală care, prin tradiție, este interpretată în Austria ca un succes personal al candidatului cîștigător, a fost apreciată de liderii socialiști și ca un indiciu al poziției favorabile de care beneficiază, în acest moment, partidul lor în rîndul corpului electoral. Nu este, deci, întîmplător că, aici, observatorii își pun întrebarea dacă, în această situație, Partidul Socialist nu va devansa data alegerilor parlamentare pentru a beneficia, într-un mod mai eficace, de victoria obținută de candidatul său la alegerile prezidențiale și cu prilejul scrutinului parlamentar.

Preocupați, și ei, de actul electoral de anul viitor, populiștii l-au desemnat candidat pe Alois Lugger, personalitate mai puțin cunoscută pe plan național, și nu au apelat la unul din liderii tradiționali ai partidului, care sînt menținuți în rezervă și menajați de o posibilă înfrîngere, pentru a se putea însă prezenta în condiții mai favorabile la confruntarea electorală din 1975. Așa se face că, deși multă lume era aproape convinsă de desemnarea lui Hermann Withalm, unul din liderii marcanți ai partidului, drept candidat al populiștilor — se spune chiar că se și imprimaseră afișe electorale cu portretul său — nici Withalm, nici Kurt Waldheim, actualul secretar general O.N.U. (candidatul populiștilor la precedentele alegeri prezidențiale și despre care o parte a presei vieneze spune că ar fi declinat propunerea conducerii partidului de a se prezenta la alegerile de duminică) nu s-au angajat în cursa pentru președinție, lăsînd loc unei personalități mai puțin cunoscute din partid.

În preziua alegerilor, raportul de forțe existent între cei doi candidați părea oarecum echilibrat : Rudolf Kirchschlaeger beneficia de atuul menținerii tradiției — alegerea unui președinte propus de socialiști — și de sprijinul partidului de guvernămînt ; Alois Lugger avea de partea sa avantajul unui relativ spor de audiență în rîndul alegătorilor, tendință remarcată de-a lungul campaniei electorale și explicată, în bună măsură, ca reflex al unor dificultăți economice cărora le face față, în prezent, guvernul socialist.

În ansamblu însă, pronosticurile formulate acordau prima șansă lui Rudolf Kirchschlaeger, iar cifrele finale le-au confirmat : 51,7 la sută — Kirchschlaeger, 48,3 la sută — Lugger. O victorie evidentă, o victorie clară, așteptată — în acești termeni consemnează ziarele austriece rezultatele scrutinului. Rămîne acum să fie desemnat și noul ministru de externe, post devenit vacant prin alegerea lui Kirchschlaeger ca șef al statului.

GENEVA

Negocierile asupra aspectelor militare ale securității europene

Secretariatul Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa consemnează aproape zilnic, în actualul stadiu al lucrărilor acesteia, noi formulări de text menite a fi incluse în documentele finale care materializează acordul intervenit între delegațiile celor 35 de state participante asupra diferitelor aspecte ale problematicii general-europene care formează obiectul dezbaterilor Conferinței.

Semnificative, în această privință, sînt și rezultatele obținute pînă acum în organul de lucru împuternicit cu elaborarea de măsuri vizînd creșterea încrederii și întărirea stabilității pe continent, respectiv subcomisia a doua — pentru aspectele militare ale securității. Preocupate de edificarea unui sistem de securitate în Europa, statele participante acordă o importanță deosebită adoptării de măsuri îndreptate spre realizarea obiectivului dezangajării militare și dezarmării pe continent.

Încadrînd eforturile ce se depun, în acest moment, la Conferință, în vederea realizării destinderii pe plan militar, în tabloul general al preocupărilor statelor de a crea o Europă a păcii și securității, trebuie să observăm că activitățile desfășurate actualmente, în acest domeniu, în subcomisia amintită se află abia la începutul lor; este vorba, deocamdată, numai de a-

Corespondențe de la Corneliu Vlad

în cazul unor miniștri — sprijinitori ai Partidului Socialist.

În perspectiva alegerilor parlamentare ce urmează să aibă loc anul viitor, socialiștii nu și-au precupețit eforturile pentru a menține funcția de președinte al republicii, intenționînd să stăvilească, în acest fel, reculul electoral pe care l-au înregistrat la alegerile din ultima perioadă. De-

doptarea unor măsuri cu caracter incipient. Această constatare nu este însă de natură să reducă din semnificația importantă a preocupărilor Conferinței, privitoare la aspectele militare ale securității, orice pas înainte, orice acord realizat în acest domeniu fiind menit să lărgească tot mai mult perspectiva împlinirii dezideratului de făurire a unei zone a păcii în această parte a lumii, să apropie, cu un ceas mai devreme, momentul eliminării din viața continentului a factorilor generatori de război.

Negocierile susținute pe această temă s-au dovedit, din capul locului, mai dificile, datorită atît caracterului complex și delicat al problemelor militare, cît și — trebuie spus — spiritului de prudență, neîncredere sau chiar suspiciune care, ca rămășiță a „războiului rece", mai continuă încă să se manifeste.

În abordarea, spre rezolvare, a problemelor legate de creșterea încrederii și întărirea stabilității pe continent, trebuie să se pornească — așa cum se relevă chiar în cadrul lucrărilor Conferinței — de la actuala situație existentă în Europa pe plan militar. Aplecîndu-se asupra acestei problematici, participanții la Conferință au considerat necesar ca, în activitatea de înfăptuire a unor măsuri efective de dezarmare pe continent, să se stabilească, mai întîi, unele măsuri de statornicire a încrederii între state.

Animată de hotărîrea de a face totul pentru înregistrarea de progrese efective în această direcție și pornind de la concepția sa generală asupra încetării cursei înarmărilor și trecerii la dezarmare, România a prezentat, încă de la începutul actualei faze, de la Geneva, a Conferinței, propunerea de a se include în documentele finale următoarele măsuri de creștere a încrederii și întărire a stabilității: notificarea prealabilă a manevrelor și mișcărilor militare de anvergură, schimbul de observatori la manevrele militare și abținerea de la amplasarea de arme nucleare pe teritoriile altor state. La rîndul lor, și alte delegații au formulat, în subcomisia militară, o serie de propuneri cu aceeași finalitate, ca, de pildă, reținerea forțelor armate de la orice activitate care ar putea crea neînțelegere sau tensiune, efectuarea de schimburi de delegații militare, publicarea unor date privind cheltuielile militare ale statelor.

Desfășurînd tratative laborioase, delegațiile participante la lucrările subcomisiei înscriu, pînă acum la activul eforturilor lor un acord relativ la notificarea în prealabil a manevrelor militare de anvergură, convenind asupra faptului că această notificare trebuie să se refere la denumirea, calendarul și zona de desfășurare a manevrelor. Activitatea subcomisiei se va axa, în perioada imediat următoare, pe realizarea consensului și în ce privește includerea diverselor sarcini vizînd parametrii notificării (natura și scopul manevrelor, valoarea efectivelor și genul unităților participante, data începerii și încheierii mișcărilor de trupe legate de manevre, și altele).

Al doilea mare capitol de preocupări al subcomisiei se referă la definirea principiilor ce trebuie să guverneze negocierile privind realizarea dezarmării în diferitele părți ale Europei sau în ansamblul acestei zone a lumii.

Și în acest domeniu, contribuția României se dovedește dinamică și constructivă. Documentul de lucru înaintat de delegația română subliniază interesul major al tuturor statelor europene față de realizarea obiectivului dezangajării militare și dezarmării în Europa. Documentul românesc pornește de la ideea că acest proces este o componentă organică a dezarmării la scară mondială. Ca atare, România consideră că statele participante trebuie să fie informate în legătură cu evoluția activităților îndreptate în acest sens, în legătură cu acordurile ce vor fi obținute în cadrul oricăror alte negocieri vizînd dezangajarea militară și dezarmarea pe continent și în diferitele sale regiuni (inclusiv negocierile pentru reducerea forțelor și armamentelor din Europa centrală). În același timp — subliniază delegația română — este necesar ca toate negocierile de dezarmare în Europa să se conducă după principiul conform căruia nici o măsură ce urmează a fi adoptată nu trebuie să afecteze securitatea vreunui stat. În cadrul lucrărilor subcomisiei, s-au realizat un consens și un acord de principiu în legătură cu faptul că aspectele politice și militare ale securității se completează reciproc. De asemenea, s-a reținut — și, în consecință, a fost inclusă în textul redactat — ideea potrivit căreia la negocierile de dezangajare militară și dezarmare militară în Europa se va ține seama de interesele în materie de securitate ale tuturor statelor participante la Conferință. Totodată, aceste state vor fi informate despre mersul unor astfel de negocieri la care ele nu iau parte.

Formulările concrete privind aceste considerente mai fac, în prezent, obiectul negocierilor, dar se poate constata, de pe acum, prefigurarea unui acord asupra includerii ideilor menționate în documentele finale.

Adoptarea acestor idei de către Conferință ar atesta, o dată mai mult, realitatea obiectivă că măsurile de reducere a forțelor armate și armamentelor, precum și acordul relativ la alte aspecte ale dezarmării în Europa prezintă un interes vital pentru toate statele acestei regiuni. Modul de desfășurare a activităților Conferinței legate de aspectele militare au evidențiat din nou — dacă acest lucru nu era de domeniul evidenței pentru toată lumea — că, numai prin realizarea efectivă a securității fiecărui stat, se poate asigura o întărire a stabilității și o creștere a încrederii pe întregul continent.

Cea de-a treia secțiune a textului privind problemele militare urmează să conțină prevederi relative la aspectele generale, de perspectivă ale dezangajării militare și dezarmării în Europa. În legătură cu acest subiect, România apreciază că este necesar ca importantul și voluminosul dosar al dezarmării să fie examinat cu participarea tuturor statelor reprezentate la Conferință. Punctul de vedere exprimat, în acest sens, de delegația țării noastre este o emanație a poziției de principiu a României, potrivit căreia problemele care vizează interesele de securitate ale tuturor statelor trebuie să fie examinate prin luarea în considerație a intereselor tuturor acestor țări și în condițiile în care fiecare din ele să aibă posibilitatea de a-și prezenta pozițiile și apăra interesele. Beneficiind de un asemenea cadru, negocierile s-ar putea consacra elaborării unui program complex și cuprinzător de măsuri eficiente de dezarmare, în care prioritatea absolută trebuie acordată realizării dezarmării nucleare și, în general, eliminării armelor de distrugere în masă.

Preocupări pentru aspectele de perspectivă ale negocierilor privind reducerea forțelor armate și ale manevrelor, realizarea altor măsuri de dezarmare manifestă, în cadrul lucrărilor subcomisiei militare și numeroase alte state. Se cristalizează, de asemenea, un acord ca, în textul final, să se evidențieze necesitatea adoptării de măsuri efective, îndreptate spre încetarea cursei înarmărilor și realizarea, în final, a dezarmării generale.

Activitățile Conferinței de la Geneva privitoare la aspectele militare ale securității au intrat într-o fază decisivă, cînd, pentru încununarea lor cu succes, se impune exercitarea plenară a voinței politice și — se poate spune — chiar a curajului politic al statelor participante pentru exprimarea unei mai mări hotărîri în vederea creării în Europa a unei întinse zone a păcii și securității, în interiorul căreia popoarele ce o locuiesc să se afle la adăpost sigur împotriva oricărui act de agresiune, amenințare cu folosirea forței sau imixtiune. Realizarea, în cadrul Conferinței, a unor pași în această direcție va constitui o contribuție importantă atît la cauza securității europene, cît și la promovarea pe scară mondială a cursului nou care se manifestă tot mai viguros în lume, în sensul statornicirii pe baze noi a relațiilor dintre state.

BRUXELLES Declarația atlantică în contradicție chiar cu ea însăși

Un an, două luni și trei zile după ce Henry Kissinger, pe atunci consilier prezidențial, lansa la tradiționalul dejun anual al agenției Associated Press ideea unei „noi Carte atlantice", documentul a fost elaborat la Ottawa. Nu sub ambițioasa denumire de Cartă. Nici chiar sub aceea, mai modestă, a unei „declarații de principii" despre care a început să se vorbească aproape imediat, ca urmare a răcelii cu care majoritatea statelor europene vizate au întîmpinat inițiativa Washingtonului, în mod evident destinată să reafirme preeminența S.U.A. în sînul alianței. Ci — după îndelungate și dificile negocieri care s-au încheiat la Ottawa săptămîna trecută — sub simpla denumire de „Declarație asupra relațiilor atlantice". În ceea ce privește ceremonia semnării, pînă la jumătatea acestei luni, se consideră că declarația va fi semnată de către membrii consiliului ministerial al alianței, la sfîrșitul sesiunii de primăvară de la Ottawa. Abia la 14 iunie, într-una din ședințele consiliului permanent de la Bruxelles, se anunța că, la 26 iunie, președintele Statelor Unite, în drum spre Uniunea Sovietică, unde face o vizită oficială, dorește să poposească în orașul-gazdă al alianței și sugerează ca prilejul să fie folosit pentru organizarea aci a solemnității. În cercurile atlantice și din surse oficioase americane se afirmă că astfel s-ar conferi declarației o suplimentară valoare simbolică : definitivată și aprobată de miniștrii afacerilor externe la Ottawa, pe un țărm al Atlanticului, semnată pe celălalt țărm, la Bruxelles, ea ar exprima cu mai multă pregnanță legătura dintre parteneri, pe care îi desparte un ocean ; investită cu semnături

de nivel înalt, în cadrul unei ceremonii anume și nu în acela al ritualelor sesiuni bianuale ale consiliului ministerial, se va bucura de un prestigiu sporit.

Dar nu numai oceanul îi desparte pe aliați. Nu se poate uita că invitația la o nouă prestare de jurămînt atlantic, consemnată într-o Cartă, s-a produs în aprilie 1973 pe fundalul și ca rezultat al masivului contencios financiar și economic generat de furtuna monetară, că, în toamnă, acestor tensiuni li s-au adăugat cele provocate de izbucnirea conflictului armat în Orientul Apropiat. Sesiunea din iarnă a consiliului ministerial al alianței a fost precedată de polemici și incriminări reciproce între S.U.A. și aliații europeni, purtate nu numai pe canalele diplomatice, dar și prin declarații publice virulente, reluate și comentate de presă. În aceste condiții, dezbaterea „declarației de principii", cum i se spunea pe atunci, a fost retrasă de pe ordinea de zi a sesiunii.

Nu însă și din preocupările inițiatorilor. Și cu toate că la Bruxelles organele permanente ale alianței atlantice munceau sîrguincios asupra „declarației de principii", un text acceptabil nu a putut fi pus la punct în timp util pentru a saluta, la începutul lui aprilie, jubileul de 25 de ani al N.A.T.O.

Declarația a văzut lumina zilei ca rezultat al insistențelor americane și al unui număr de soluții de compromis elaborate printr-o alchimie la care și-au dat contribuția majoritatea participanților. „Această declarație, scria Michel Tatu în «Le Monde», a fost atît de remaniată în ultimele luni, încît toate interpretările sînt posibile în ceea ce privește paternitatea ei". Trăsătură comună diferitelor contribuții, de la proiectul francez depus în toamnă la cel britanic din aprilie, ele gravitau toate în jurul a două probleme : definirea realității politice vest-europene, îndeosebi pe plan militar, în contextul atlantic ; caracterul pe care ar urma să-l aibă consultațiile între aliați. În ambele, textele asupra cărora s-a căzut în cele din urmă de acord lasă uși larg deschise pentru interpretări.

În mod evident, declarația caută să țină seamă de transformările care au intervenit în realitatea internațională, în primul rînd de terenul pe care l-au cîștigat tendințele — și, într-o măsură crescîndă, practicile — destinderii, înțelegerii, cooperării între state ; dar și să mențină, totuși, structuri care nu slujesc, ci dimpotrivă, cauza păcii și a progresului în Europa și în lume. Este de notat, în prima ordine de idei, că la punctul 2 al declarației, membrii alianței atlantice „își exprimă satisfacția pentru progresele înfăptuite pe calea destinderii și armoniei între națiuni, și pentru faptul că o conferință cu participarea a 35 de țări din Europa și din America de Nord se străduiește acum să definească normele apte să sporească securitatea și cooperarea în Europa" ; că, la același punct, ei recunosc în „o dezarmare generală, totală și controlată, singura (cale) care ar putea să le asigure, atît unora cît și celorlalți, o adevărată securitate" ; că, imediat după aceasta, se spune : „aliații nutresc dorința comună de a reduce sarcina cheltuielilor de apărare ce apasă asupra popoarelor lor". Tot astfel, la punctul 8, statele semnatare ale declarației „reafirmă că unul dintre principalele obiective ale politicii lor este de a urmări realizarea unor acorduri care ar reduce riscurile de război". Iar la punctul 12, referindu-se la „principiile de democrație, de respectare a drepturilor omului, de dreptate și progres social", față de care ele își proclamă atașamentul, declarația subliniază că „aceste principii interzic, prin însăși esența lor, orice metode incompatibile cu promovarea păcii în lume". Și, mai departe : „În Europa, obiectivul lor rămîne urmărirea înțelegerii și cooperării cu toate țările continentului", „în lume, fiecare dintre ei recunoaște obligația de a ajuta țările în curs de dezvoltare".

Toate acestea ilustrează sugestiv nevoia resimțită de membrii alianței atlantice de a „moderniza" fizionomia asociației lor în ochii lumii contemporane, consemnînd cu realism aspirațiile acestei lumi — destindere și cooperare armonioasă între națiuni, dezarmarea generală și totală, acorduri în vederea reducerii riscurilor de război, eliminarea a tot ce ar fi incompatibil cu promovarea păcii (folosirea forței sau amenințarea cu folosirea ei se înscriu firesc în numărul metodelor de prohibit), restrîngerea cheltuielilor militare, sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare — și, afirmîndu-se de acord cu ele, dispuși să contribuie la traducerea în fapt a acestor aspirații. Atunci, însă, cînd este vorba de modalitățile concrete pe care ar urma să se desfășoare contribuția atlantică, este flagrantă contradicția fundamentală dintre obiectivele enunțate și acțiunile preconizate. Aceasta, de la chiar punctele 1 și 14 — destinate, primul justificării celor 25 de ani de existență a alianței, cel din urmă justificării menținerii ei în continuare. Astfel, primele rînduri ale declarației afirmă că „sub protecția ei, aliații și-au păstrat securitatea" (punctul imediat următor completează ideea, spunînd că, „bază indispensabilă a securității lor", alianța atlantică „face posibilă continuarea destinderii"), iar ultimele rînduri exprimă „convingerea" semnatarilor că alianța „va continua să joace un rol esențial" în construirea unei „păci durabile".

Un simplu bilanț al celor 25 de ani infirmă asemenea aprecieri apologetice: dacă ideea destinderii climatului internațional a devenit o tendință definitorie pentru lumea contemporană, dacă tendința a căpătat începuturi de materializare, etapele acestui drum au fost parcurse nu datorită alianței atlantice în special și politicii de bloc în general, ci împotriva lor. Nu se poate uita că Tratatul Atlanticului de Nord a constituit cel dintîi bloc militar din Europa anilor postbelici, că i-a urmat constituirea, după chipul și asemănarea lui, a altor grupări, în alte regiuni ale globului, concepute ca un sistem articulat menit să izoleze țările socialiste : era un grav factor de divizare într-o lume care, după traumatismul războiului și pentru procesul reconstrucției, avea o imperioasă nevoie de contacte, de comunicare, de cooperare. Fără nici un dubiu, nu alianța atlantică și nu politica de bloc pe care a inaugurat-o furnizează „baza indispensabilă" a securității statelor și condiția care „face posibilă continuarea destinderii" : acestea se construiesc nu de la bloc la bloc, ci prin negocieri în condiții de egalitate între statele interesate, așa cum demonstrează convingător rezultatele obținute pînă acum la conferința general-europeană, pe care și declarația atlantică o citează cu respect... Discrepanță asemănătoare în textul declarației cu privire la dezarmare: este proclamată singura cale către o adevărată securitate, dar într-o întorsătură de frază care transformă ideea dezarmării într-un fel de Fata Morgana, parcă plutind înaintea oamenilor, inaccesibilă, în timp ce aspectele concrete ale problemelor legate de menținerea structurilor militare ale alianței sînt tratate insistent în șase din cele patrusprezece puncte ale documentului. Pare, de asemenea, surprinzător că declarația atlantică vorbește despre „vulnerabilitatea" țărilor semnatare, despre caracterul „indispensabil" al umbrelei nucleare americane, despre obligațiile reciproce pe tărîm militar ale Statelor Unite și aliaților lor europeni, temă care constituie, de altfel, un permanent obiect de revendicări, recriminări și tîrguieli. Controversele privitoare la consultările între aliați și complicatul punct 11 al declarației sînt expresia acelor suferințe organice — și, pare-se, ireversibile — ale politicii de bloc în condițiile actuale ale realității internaționale. Ar fi, de altfel, eronat să se creadă că membrii europeni ai alianței revendică ținerea de consultări, iar Statele Unite refuză. Dimpotrivă, invocînd „partnership"-ul care a luat locul „leadership"-ului american de odinioară, Statele Unite manifestă, de asemenea, pentru consultări un interes foarte viu și chiar o vădită simpatie pentru ideea de a li se conferi un caracter obligatoriu, văzînd în această modalitate o cale de a prelungi, în „partenerismul" actual, practicile unui rol conducător cîndva recunoscut fără obiecții. De aci, și înverșunarea discuțiilor pe care această problemă a consultărilor le-a dezlănțuit între Statele Unite, de o parte, și aliații europeni — în primul rînd Franța — de cealaltă. În cele din urmă, la punctul 11, declarația afirmă că „aliații sînt ferm hotărîți să se informeze pe deplin și să intensifice practica consultărilor", „în legătură cu problemele ce privesc interesele lor comune ca membri ai alianței" și „ținînd seama de faptul că acestea pot fi influențate de evenimente provenind din alte părți ale lumii".

În ceea ce privește problema consultațiilor politice, comentariile sînt numeroase și variate. În momentul definitivării textului, corespondentul agenției France Presse, optimist, scria : „Delegația franceză se declară satisfăcută, deoarece consideră că a obținut 95 la sută din ceea ce a cerut cu privire la consultările între țările membre" (s-a renunțat la caracterizarea lor ca obligatorii). Delegația S.U.A., la rîndul ei, „nu are motiv să fie nemulțumită : obiectivul ei era să se redacteze o declarație atlantică apropiată vederilor sale și, mai cu seamă, să obțină un instrument diplomatic prețios". Dar „Washington Post", în zilele imediat următoare, referindu-se la aprecieri formulate în capitala S.U.A. și potrivit cărora recenta declarație ar constitui „un prim pas" spre viitorul alianței, se întreba nu fără scepticism cînd și cum se vor produce pașii următori. Întrebare cu atît mai justificată cu cît, după definitivarea declarației, în timp ce explica ziariștilor cît este de satisfăcut și că Statele Unite se vor conforma cu meticulozitate principiilor consultării, secretarul Departamentului de Stat a anulat dintr-o singură frază, dacă nu principiul însuși al consultărilor, în orice caz ideea strictei lui aplicări : „Răspunzînd unei întrebări privitoare la punerea în stare de alertă, toamna trecută, a forțelor americane, fără consultarea prealabilă a aliaților — relata agenția France Presse — dl Kissinger nu a negat că asemenea situații s-ar putea repeta. El a făcut distincție între politica pe termen lung și situațiile de urgență militară. Într-o situație de criză, oricînd posibilă, a spus el, Statele Unite pot considera că este în interesul comun ca ele să acționeze în mod decisiv..." Apare aci din nou ideea, specifică politicii de bloc, că, în interiorul unei alianțe care se proclamă „între egali", unii se consideră „mai egali" decît ceilalți și, ca atare, își arogă dreptul de a hotărî singuri ce este „situație de criză" și ce nu, ce este „în interesul comun" și ce nu, de a acționa în consecință. Răspunsul secretarului de stat american a dezamăgit pe puținii care sperau că declarația va inaugura măcar un stil nou în relațiile atlantice, a confirmat neîncrederile celor care prevedeau că documentul elaborat cu chin și cazna nu va modifica nimic în complexul de contradicții și tensiuni din interiorul alianței. Încă la sfîrșitul săptămînii trecute, se putea citi în „Le Monde" că proaspătul document va fi dat uitării în mai puțin timp decît a durat punerea lui la punct.

Florica Șelmaru

1000 +1

Turneu

Departamentul de Stat a confirmat că, după întîlnirea la nivel înalt de la Moscova, Henry Kissinger va sosi la 4 iulie la Bruxelles, pentru a prezenta Consiliului ministerial al N.A.T.O. o dare de seamă asupra convorbirilor dintre Richard Nixon și Leonid Brejnev. Kissinger va pleca apoi la Paris, München și Londra.

Statut

Generalul Pinochet, actualul președinte al juntei militare chiliene, va prelua, în curînd funcția de președinte al Republicii, s-a anunțat oficial la Santiago. Secretarul de presă al juntei a menționat că „hotărîrea a fost luată de principalii conducători ai guvernului, pentru a da regimului chilian un statut juridic".

s-a opus ca fosta colaboratoare a lui Georges Pompidou să facă parte din aparatul noului guvern. D-na Garaud, juristă, nu a împlinit încă un an în noul său post de la „Cour de Comptes".

● *Pierre Sudreau – care a refuzat să preia portofoliul educației în noul guvern francez — s-a întors din China cu convingerea că cei șapte ani de președinție d'Estaing nu se vor încheia fără o călătorie prezidențială la Pekin.*

Reciprocitate

Generalul Peron l-a invitat pe președintele Leone să facă o vizită oficială în Argentina. Șeful statului italian l-a invitat, la rîndul său, pe președintele Peron să facă o vizită în Italia.

Maria Estela Peron (stînga), vicepreședinte al Republicii Argentina a făcut o vizită oficială în Italia. În fotografie, însoțită de Vittoria Leone, soția președintelui Italiei, participă la inaugurarea unei expoziții de bijuterii lucrate în argint

Sesiune

Parlamentul francez se va reuni în sesiune extraordinară între 2 și 7 iulie, a anunțat premierul francez Jacques Chirac. Sesiunea din iulie va permite examinarea și votarea ansamblului dispozițiilor unui proiect de lege financiar. Această sesiune extraordinară este cea de-a doua din anul curent (prima a avut loc în luna ianuarie, pentru a dezbate consecințele crizei energiei) și a zecea sesiune extraordinară din 1958. Toate au fost convocate de guvern.

Poluare

Directorul programului Națiunilor Unite pentru mediul înconjurător, Maurice Strong, s-a declarat impresionat de deteriorarea crescîndă a picturilor expuse la Muzeul Prado, din Madrid. „Ultimii 25 de ani au fost mai nefaști pentru picturile de la Prado decît toate secolele precedente". Cu ajutorul unor măsuri tehnice adecvate, se vor îmbunătăți condițiile de păstrare a picturilor, dar „cea mai bună protecție va fi purificarea aerului în împrejurimile muzeului". Prado este situat în inima capitalei spaniole, pe bulevardul care-i poartă numele: „Paseo del Prado".

Energie

Ziarul „Al Ahram" afirmă că o primă centrală nucleară pentru producția de energie electrică va fi construită în Egipt, anul viitor, cu cooperarea Statelor Unite. Centrala va începe să funcționeze în 1981 și va costa 100 milioane lire. Egiptul, precizează ziarul, va construi, începînd din 1977, o a doua centrală nucleară, care va intra în funcțiune în 1983.

Interviu

Indira Gandhi a reafirmat, într-un interviu acordat rețelei de televiziune americane ABC, că India nu are intenția să utilizeze capacitățile ei nucleare în scopuri militare, ci doar în scopuri pașnice. Referindu-se la relațiile americano-indiene, Indira Gandhi și-a manifestat satisfacția în legătură cu apropiata vizită a lui Henry Kissinger și a afirmat că ar fi bucuroasă să-l primească pe președintele Nixon, dacă acesta ar hotărî să viziteze India. În legătură cu neutralitatea țărilor riverane la Oceanul Indian, Indira Gandhi a ținut să sublinieze că India nu și-a deschis porturile unor nave de război străine și că nu are intenția să permită instalarea de baze navale străine.

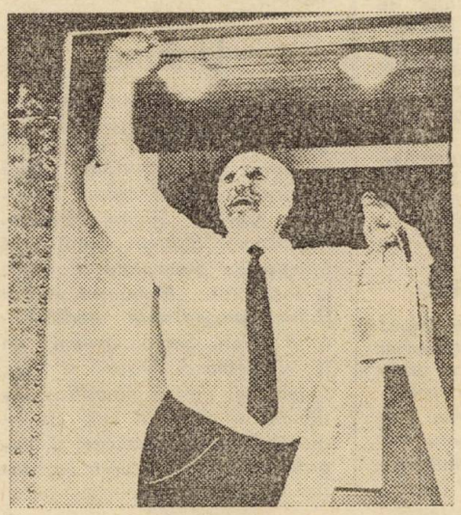

Pînă la preluarea oficială a funcției de președinte al R.F.G. (1 iulie), Walter Scheel se poate dedica și unor preocupări extraoficiale, care nu presupun hîrtie și creion ci, ca în cazul de față, pensulă și vopsea

Indiscreții

● *Miniștrii cabinetului francez sînt neliniștiți de o frază a președintelui Giscard d'Estaing: „Va trebui să facem treabă bună timp de cel puțin 12 luni. Această perioadă este decisivă. După aceea, vom mai vedea". Jean-Pierre Fourcade, ministrul finanțelor, a mărturisit consilierilor municipali de la Saint-Cloud, unde este primar, că are senzația că misiunea sa este limitată în timp.*

● *Marie-France Garaud nu va aparține decît în mod semioficial cabinetului Jacques Chirac, întrucît președintele Republicii*

Înaintea meciului cu Brazilia, suporterii echipei Scoției demonstrează că nu sînt zgîrciți în ovații...

Mesaj

Președintele Sadat l-a primit, la 19 iunie, la Alexandria pe Konstantin Telalov, secretar al C.C. al P.C. Bulgar, care a făcut o vizită în Egipt, în fruntea unei delegații de partid. Telalov i-a remis lui Sadat un mesaj personal din partea lui Todor Jivkov.

Ambasadă

Guvernul R.D. Germane și guvernul provizoriu al Portugaliei au hotărît să stabilească relații diplomatice la nivel de ambasadă. O declarație comună în acest sens a fost semnată, la 19 iunie, de ambasadorii celor două țări la Paris.

1000 +1

Post

Printre primele persoane angajate de Michel Guy, noul ministru francez al culturii, pentru departamentul său se numără Valérie-Anne Giscard d'Estaing fiica cea mare a președintelui republicii. În vîrstă de 21 de ani, ea a terminat facultatea de științe politice și se va ocupa în cadrul cabinetului ministerial de relațiile cu presa.

Control

Consiliul de Miniștri portughez a aprobat ordonanța privind crearea unei Comisii „ad-hoc" pentru controlul asupra presei, radioului, televiziunii, cinematografiei și teatrului. Comisia are un caracter temporar și va fi desființată de îndată ce vor fi publicate noile legi privind presa. Crearea ei fusese prevăzută în programul forțelor armate, care este și programul guvernului. Comisia va avea drept sarcină „apărarea secretelor militare și evitarea tulburărilor din rîndul opiniei publice, provocate de atacurile ideologice ale celor mai reacționare cercuri". Încălcarea principiilor programului forțelor armate va fi pedepsită cu diverse sancțiuni.

Valéry Giscard d'Estaing a prezidat, la Mont-Valérien, festivitățile prilejuite de aniversarea zilei de 18 iunie 1940, cînd generalul de Gaulle a lansat celebrul apel la rezistență

Bătrîna doamnă Spencer Churchill și prințul Charles au participat la festivitatea în memoria lui Winston Churchill, organizată recent la Royal Festival Hall, din Londra

Tactică

Bundesratul vest-german a respins, la 21 iunie, tratatul privind normalizarea relațiilor cu Cehoslovacia, acțiune considerată a fi doar o tactică de aminare, deoarece aprobarea Bundesratului nu este necesară. Uniunea Creștin-Democrată, care deține o majoritate de un loc în Bundesrat, se opune acordului.

Maturizare

În discursul pronunțat în fața Sfîntului colegiu, Papa Paul al VI-lea a făcut, pentru prima dată în mod public, aluzie la poziția Sfîntului Scaun privind Mozambicul, Angola și Guineea-Bissau. El a precizat că această poziție a ținut întotdeauna seama de „evoluția maturizării istorice a acestor teritorii" și tinde „să favorizeze dezvoltarea lor".

Proiecte

François Mitterrand a declarat într-o conferință de presă ținută la 20 iunie, că intenționează să rămînă la conducerea Partidului Socialist Francez. Pînă la sfîrșitul anului, a mai spus el, P.S.F. va organiza mai multe reuniuni naționale, în vederea sporirii numărului membrilor partidului. Mitterrand a precizat că elaborarea unui proiect de asociere între socialiștii din cadrul Partidului socialist și cei din cadrul Partidului socialist unificat, pe de o parte, și elaborarea unui program comun al stîngii, pe de altă parte, trebuie să fie două acțiuni distincte, dar nu contradictorii.

Prevederi

Secretarul de stat american, Henry Kissinger, s-a întîlnit la 21 iunie, la Washington, cu ministrul de externe spaniol, Pedro Cortina Mauri. Cele două guverne au început consultări asupra reînnoirii Acordului de prietenie și cooperare încheiat în 1970, care expiră anul viitor. Acordul prevede dreptul S.U.A. de a folosi bazele militare din Spania. Drept compensație, S.U.A. au promis să acorde Spaniei garanții, împrumuturi, echipament militar și facilități evaluate la circa 300 milioane dolari.

Împuterniciri

Congresul argentinian a împuternicit, la 21 iunie, guvernul condus de Juan Peron să preia controlul direct asupra importurilor și exporturilor, pentru a combate, astfel, lipsurile și specula locală. Guvernul este împuternicit să reducă sau să ridice tarifele vamale, să subvenționeze importurile și să reducă sau să interzică exporturile. Legea permite guvernului să fixeze prețurile și limitele profiturilor, să rechiziționeze stocurile de materii prime și să pronunțe pedepse împotriva speculanților.

Primire

Leonid Brejnev l-a primit, la 22 iunie, pe ambasadorul R.F. Germania la Moscova, care a transmis un mesaj din partea cancelarului federal, Helmut Schmidt. În cadrul convorbirii desfășurate cu acest prilej, au fost abordate probleme ale dezvoltării relațiilor dintre U.R.S.S. și R.F. Germania, menționează TASS.

Asigurări

Ministrul de externe portughez, Mario Soares, a dat asigurări secretarului general al O.N.U. că politica guvernului său are ca scop aplicarea pe deplin a rezoluțiilor Națiunilor Unite. a declarat, sîmbătă seara, purtătorul de cuvînt al O.N.U., după o convorbire de peste două ore între secretarul general Kurt Waldheim și ministrul de externe portughez. Mario Soares l-a invitat pe secretarul general al O.N.U. să facă o vizită oficială la Lisabona și acesta a acceptat în principiu invitația, a cărei dată va fi fixată ulterior.

Uniune

A fost creată Uniunea Interparlamentară Arabă (U.I.A.), în urma unei reuniuni la Damasc la care au participat nouă țări arabe (Egipt, Liban, Iordania, Kuweit, Sudan, Tunisia, Mauritania, Bahrein, Siria). În funcția de președinte al U.I.A. a fost ales Mohamed Ali al Halabi, președintele parlamentului sirian. Sediul Uniunii va fi la Damasc. Scopul ei este, îndeosebi, de a intensifica întîlnirile și dialogul între parlamentarii arabi, precum și coordonarea și unificarea legislației în țările arabe.

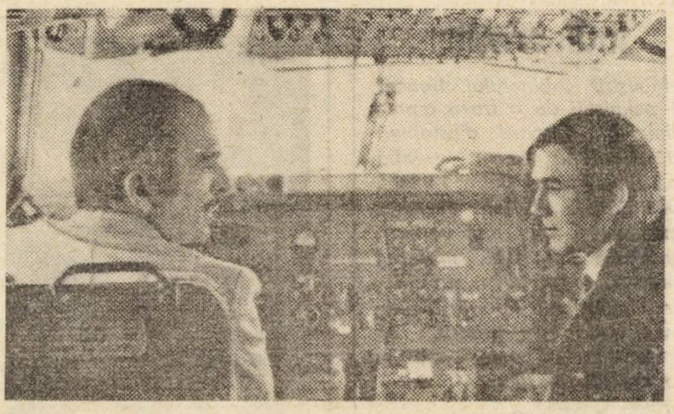

Regele Hussein al Iordaniei nu-și dezminte pasiunea sa pentru pilotaj : a condus între Londra și Amman un „Airbus 300"

A sosit la Bonn, Michael Kohl, șeful reprezentanței permanente a R.D.G. în R.F.G.

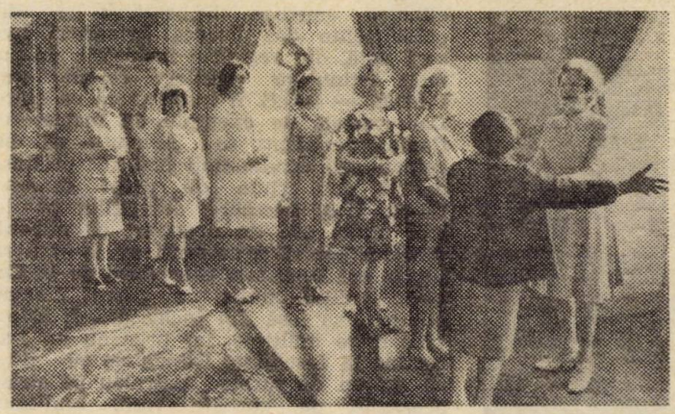

Reprezentantele din Georgia (S.U.A.) ale partidului republican vizitează „Camera albastră" a... Casei Albe. Gazdă: Patricia Nixon

Uraniu

La Viena a fost semnat un acord între S.U.A., Iugoslavia și Agenția Internațională pentru Energia Atomică, cu privire la livrarea de uraniu îmbogățit Iugoslaviei pentru uzina atomoelectrică din Krșkov, anunță agenția Taniug. Acordul prevede asigurarea livrării de combustibil nuclear și stabilirea standardurilor utilizării lui, în concordanță cu cele mondiale, ale Agenției Internaționale pentru Energie Atomică.

Vîrste

John Kennedy, 13 ani, fiul fostului președinte, a fost atacat pe una din străzile New Yorkului. Nu va depune, totuși, plîngere împotriva suspectului arestat, pentru că mama sa Jackie, i-a interzis s-o facă. Caroline Kennedy, 16 ani, sora lui, va lucra, timp de trei săptămîni, în cadrul serviciilor politice ale lui Ted, unchiul lor. Pentru că Jackie Onassis i-a dat voie s-o facă.

La Honolulu, tinerii participanți la un festival al cîntecului au adoptat mascota hawaiană: pălării cît mai viu colorate

Juriul concursului „Miss France 1974" a preferat în locul frumuseților pariziene pe cele din „teritoriile de peste mări": Edna Tepava, din Tahiti. De fapt, nici Gauguin nu le prețuise mai puțin...

Semnătură

Ambasadorul S.U.A. la Paris i-a înmînat lui Michel Jobert, fostul ministru de externe francez, o scrisoare din partea lui Henry Kissinger. În ciuda controverselor lor politice, scrisoarea începe astfel: „Dragul meu prieten, în momentul în care părăsiți funcția pe care ați servit-o atît de bine, doresc să știți — oricare ar fi divergențele pe care le-am fi putut avea — că am apreciat mult relațiile noastre și inteligența dv. Sper să putem realiza promisiunea mutuală de a rămîne în legătură unul cu celălalt, dincolo de anii după care funcțiile noastre se vor fi încheiat. Primiți cele mai bune urări de viitor. Cu cele mai călduroase salutări. Henry". „Este pentru prima dată că-mi scrie semnînd «Henry» pur și simplu", a remarcat Michel Jobert.

Poziție

Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a declarat că este gata să continue dezvoltarea contactelor stabilite cu Congresul american și a aprobat activitatea delegației conduse de Boris Ponomariov, președintele Comisiei pentru afacerile externe a Sovietului Naționalităților al Sovietului Suprem și secretar al C.C. al P.C.U.S., care a vizitat S.U.A. între 19 și 29 mai a.c.

Colaborare

În comunicatul comun dat publicității la încheierea vizitei în Iugoslavia a lui Seddam Hussein, vicepreședinte al Consiliului Comandamentului Revoluției din Irak, se subliniază că părțile au acordat o atenție deosebită relațiilor economice bilaterale și au semnat un acord de colaborare economică și tehnică pe o perioadă de cinci ani. Organizațiile economice din Iugoslavia vor participa la realizarea proiectelor planului de dezvoltare economică din Irak, în timp ce Irakul va livra Iugoslaviei petrol în baza unui contract pe termen lung. Gemal Biedici a fost invitat să facă o vizită în Irak, se anunță în comunicat.

O figură marcantă printre spectatorii Campionatului mondial de fotbal: premierul britanic Harold Wilson

Reconciliere

Primul ministru etiopian, Endalkatchew Makonnen, a declarat în cursul unei întîlniri cu un grup de parlamentari din Eritreea, că guvernul studiază modalitățile de pacificare a provinciei și face eforturi în vederea aducerii în țară a acelor lideri ai Frontului de Eliberare a Eritreei care se află în diverse țări arabe. Este prima atitudine de reconciliere în problema Eritreei luată de noul guvern etiopian, de la instalarea sa în urmă cu peste trei luni.

La 25 aprilie, în numai cîteva ceasuri, o jumătate de secol de imobilism, de anacronică sfidare a timpului şi istoriei în Portugalia avea să fie răsturnată de mişcarea insurecţională. Au urmat apoi zile pline de speranţă, pentru instaurarea libertăţilor elementare, şi evenimente la care au participat toate forţele democratice ale ţării. Cunoscutul ziarist Claude Roy de la săptăminalul francez „Le Nouvel Observateur", martor ocular al evenimentelor, descrie într-un pasionant reportaj această „primăvară a garoafelor roşii".

„Primăvara garoafelor roşii"

Cu garoafe roşii în vîrful puştilor — o imagine simbol a schimbărilor din Portugalia

FEBRUARIE 1973

Scrisoarea unui prieten din Lisabona : „Faimoasa «liberalizare» (promisă de Marcello Caetano) se încheie în zgomotul uşilor trîntite. Doi din cei mai curajoşi liberali din adunare, Sá Carneiro şi doctorul Miller Guerra, au demisionat. Peste mări războiul continuă. Criza economică galopează. Inflaţia bate recordul Europei. Închisorile sînt pline. Aproape o jumătate de secol de salazarism : Portugalia, mai săracă decît oricînd, sîngerează, se sufocă".

16 MAI 1974

Ceremonia de depunere a jurămîntului de către membrii guvernului provizoriu. Uşierii micului palat trandafiriu Belem care, de 48 de ani, au deschis uşile vizitatorilor lui Salazar, apoi celor ai lui Caetano, sînt singurii care ştiu să se orienteze, cu toată uimirea lor.

Generalul Spinola îşi scoate monoclul, îşi pune ochelarii pentru a citi un discurs, se angajează în mod solemn să se retragă de la putere odată închisorile golite, cenzura desfiinţată, democraţia reinstaurată. Deodată, începe să semene cu un bătrîn profesor de istorie, pronunţîndu-şi cursul inaugural al noii sale catedre. Generalul Spinola strînge mîna fiecărui membru al guvernului după depunerea jurămîntului. Recunosc cîţiva miniştri : Sá Carneiro, doctorul Miller Guerra. Dar nu recunosc decît după fotografii pe Alvaro Cunhal, cu părul alb, sprîncenele negre şi ochii cenuşii ; prima dată cînd am venit în această ţară, secretarul general al Partidului Comunist Portughez evadase din închisoarea centrală Peniche. După 15 luni de torturi, petrecuse opt ani de izolare absolută în celula sa, opt din cei 11 ani de închisoare. În 1967, era în exil. Mario Soares era, la acea vreme, deportat la São Tomé, după ce fusese arestat de 12 ori de către P.I.D.E. Alaltăieri, la Queluz, mulţimea aclama şi acoperea cu garoafe roşii paraşutiştii în uniforme de „Leopard" cu beretă verde. Imagine surprinzătoare ? N-am fost singurul surprins. Şi prietenul meu, José Tengarrinha a fost surprins.

26 APRILIE 1974

La sfîrşitul acelei zile, José Manuel Tengarrinha, istoric şi sociolog, se afla, după o noapte nedormită, în celula sa de la Caxias, închisoarea P.I.D.E., poliţia politică a fascismului portughez, rebotezată D.G.S. de Marcello Caetano. În seara de 25 aprilie, „telefonul fără fir" al închisorii îl anunţase pe José că prieteni sosiţi în maşini în faţa închisorii claxonaseră codificat : lovitură de stat. Tovarăşii săi de închisoare, ale căror celule puteau fi văzute din afară, emiseseră în morse cu o lanternă mesajul : Lovitură de dreapta sau de stînga ? Răspuns laconic şi imprecis : Militară.

„Eram în legătură, înaintea arestării mele — mi-a spus José Tengarrinha — cu tineri ofiţeri care opinau că trebuia încercat ceva pentru a se pune capăt războiului colonial şi pentru reinstaurarea democraţiei. Dar eu ştiam că existau în armată şi în aparatul de stat extremişti care simţeau creşterea unei mişcări populare, o criză a ostaşilor în termen şi a ofiţerilor din Africa şi care puteau încerca un puci de extremă dreaptă. Toată noaptea m-am pregătit să mor"...

„Sînteţi liber !"

José îmi spune că, de mulţi ani, şi-a pus întrebarea cum ar primi moartea. Credea că va fi revoltat, neliniştit. „Curios, zice el, eram aproape liniştit. Găseam că este logic. Totul era la locul său. Da: logic".

În zori, José a văzut, de la fereastra celulei sale, că paraşutiştii încercuiau închisoarea. Auzea zgomot de camioane, strigăte, chemări. Apoi a auzit, pe culoarele închisorii, paşi grei, de cizmă. Uşa celulei s-a deschis şi a văzut un uriaş cu beretă verde, tuns scurt, care, cu un ton arţăgos, l-a întrebat:

— Cum vă numiţi ?

— José Manuel Tengarrinha, a răspuns el.

— Am plăcerea să vă fac cunoscut că sînteţi liber, zise paraşutistul.

José şi tovarăşii săi nu au fost însă eliberaţi imediat. Eliberatorii lor din „Movimento das Forças Armadas" luaseră notă, din registrul închisorii, de numele deţinuţilor politici : cei pe care P.I.D.E. — D.G.S. îi înscriseseră ca atare. Dar existau, de exemplu, în închisoarea Caxias, rezistenţi sau revoluţionari inculpaţi sau condamnaţi pentru pretinse delicte sau crime „de drept comun". Le-au fost necesare deţinuţilor politici mai multe ore de negocieri cu eliberatorii lor pentru a se reuşi ca, la 27 aprilie, la ora 0,30, toţi prizonierii de la Caxias, „politici-politici" şi „drept comun-politici", să iasă din închisoare. Îi aştepta o mare mulţime, iar prietenii lor i-au condus la Lisabona. Blindatele cu tinerii agăţaţi de turele patrulau pe străzi acoperite de garoafe roşii. Mulţimea scanda : „O povo unido jamas sera vencido" („Poporul unit niciodată nu va fi învins").

25 APRILIE 1974

Cunhal şi Soares, marii exilaţi ai opoziţiei de stînga, au parcurs drumul de întoarcere de la aerodrom în centrul Lisabonei, Russio, pe care blindate. Şi tot într-un car blindat, cu 30 de ore înainte de sosirea în oraş a prizonierilor de la Caxias, Marcello Caetano a părăsit cazarma gărzilor republicane din piaţa Carmes. Ieşirii lui Caetano i-a corespuns intrarea oficială în scenă a generalului Spinola, căruia Caetano a acceptat să i se predea „pentru ca puterea să nu se risipească".

Toţi tinerii căpitani din Movimento îmi spun acelaşi lucru : „Proiectul nostru era pus la punct cu mult timp înainte de publicarea cărţii în care generalul Spinola arăta că nu există soluţii militare pentru războiul din Africa". Dar căpitanul Maia, conducătorul escadronului de blindate care a încercuit Carmes şi care l-a „evacuat" pe Caetano, mi-a spus: „După apariţia cărţii sale, Spinola ne-a apărut ca un mentor".

La ora 0,20, 25 aprilie, crainicul unui post particular catolic, Radio Renascenta, difuzează un cîntec angajat, foarte popular atunci, „Grandola, Vila Morena", de José „Zeca" Alonso. Este semnalul : să mergem ! Trupelor care se credeau în manevre încă din ajun şi care se îndreptau spre Lisabona, „căpitanii" le-au explicat că este vorba de doborîrea regimului. Entuziasmul este total. La ora trei dimineaţa, marele cartier general, ministerele din piaţa Commercio, aeroportul, staţiile de radio, televiziunea sînt ocupate sau încercuite. Uneori, doar de un singur om. Căpitanul de aviaţie José Inacio Costa Martins, însărcinat să ocupe

aeroportul și baza de aviație militară din apropiere, mi-a evocat noaptea cea mai lungă din viața sa.

Cu mare viteză

„Am sosit la ora 10 seara, sub pretextul recunoașterii locurilor și pentru a vedea cine era ofițer de serviciu în ziua aceea. Apoi, am așteptat regimentul care era în mișcare și care, conform planului, trebuia să mă ajungă la ora 3. Dar nu a sosit la ora fixată. Dacă aerodromul nu era în mîinile noastre, guvernul ar fi putut debarca aici trupe «credincioase». La ora 3,05, am intrat singur în baza militară și l-am trezit pe ofițerul de serviciu. «Dragul meu, i-am spus, revoluția a început. O mie de oameni înconjoară baza și aerodromul. Eu iau comanda aici»... Ofițerul de serviciu s-a supus imediat. Cînd au sosit trupele, la ora 3,35 eu izolasem deja aeroportul de restul lumii, semnalasem întregii Europe interdicția de aterizare și transmisesem ordinele noastre tuturor bazelor aeriene".

În acest timp, un alt tînăr căpitan, Salgueiro Maia, 30 de ani, fiul unui feroviar, instructor la Școala de cavalerie din Santarem, la 90 km de Lisabona, înainta cu blindatele pe autostradă în direcția capitalei : „cu toate că pneul unei automitraliere a explodat și a trebuit să-l reparăm, am făcut drumul cu o medie de 60 km la oră, ceea ce, pentru mașinile blindate, vă jur, este o viteză frumoasă". La ora 6 dimineața, Maia și blindatele sale sînt pe poziție în piața Commercio. Legiunea portugheză, „garda" regimului, s-a predat la 11,30. Ofițerii și trupele armatei regulate cantonate în oraș s-au alăturat imediat mișcării. Aproape peste tot poliția se supune. Ajutată, uneori, de cîteva rafale de mitralieră trase în aer sau în ziduri. La amiază, căpitanul Maia asediază, în piața Carmes, alături de mînăstirea gotică scăpată din cutremurul de pămînt din 1775, cazarma în care s-a refugiat Caetano.

Șase ore mai tîrziu, mașina neagră a generalului Spinola își face cu greu drum prin mulțime. Apoi, căpitanul Maia manevrează un tanc ușor chiar în fața intrării cazărmii, a cărei ușă se deschide. La ora 18,30, ascuns, invizibil, ghemuit în fundul tancului, succesorul lui Salazar se strecoară prin mulțime, care lovește în zadar cu pumnii în blindat.

Nu l-am întrebat pe căpitanul Maia, 15 zile mai tîrziu, ce părere avea despre sosirea lui Caetano și a lui Thomaz la hotelul Hilton din Rio, exilați din ordinul juntei militare numită la 3 mai. Mi-ar fi răspuns, poate, că ofițerii juntei sînt toți generali cu patru stele sau vice-amirali.

Președintele Spinola depunînd jurămîntul

Un interviu al lui Alvaro Cunhal

„În Portugalia există o primejdie fascistă, dar situația se deosebește de aceea care exista în Chile înaintea căderii regimului Allende", apreciază Alvaro Cunhal, secretar general al Partidului Comunist Portughez, într-un interviu acordat agenției France Presse.

Alvaro Cunhal a precizat că forțele armate portugheze nu pot fi comparate cu armata generalilor chilieni. Totuși, a afirmat el, reacțiunea portugheză a știut să tragă învățăminte din lovitura de stat de la Santiago. În Portugalia, reacțiunea dorește să „folosească același proces de presiuni economice și să se servească de revendicările legitime ale poporului, pentru a crea un climat de insecuritate și pentru a paraliza ramurile esențiale de activitate, în vederea distrugerii ordinii democratice în curs de a fi edificată în Portugalia. Fascismul deține încă poziții în aparatul de stat și în societatea portugheză. Există, de asemenea, influența marilor grupuri nu demult protejate de fascism și care, lipsite de puteri politice, dețin încă puterea economică. Sîntem atenți față de această primejdie și avem încredere în forțele armate".

Întrebat despre participarea partidului comunist la guvernul provizoriu, Cunhal a declarat că „actuala coaliție constituie o alianță a unor forțe sociale și politice foarte diferite, dar care au două obiective esențiale comune : distrugerea aparatului de stat fascist, pentru construirea unui nou stat democratic și încheierea războiului colonial".

În ce privește problema colonială, Alvaro Cunhal a subliniat că programul mișcării forțelor armate comportă două puncte esențiale : recunoașterea faptului că soluția este politică, și nu militară, și dorința de a pune grabnic capăt războiului. „Se mai pune, de asemenea, problema recunoașterii dreptului popoarelor la autodeterminare și la independență și aceasta este un progres important". Totuși, apreciază Cunhal, „există forțe sociale și politice care văd în mod diferit mijloacele practice de a se ajunge la acest rezultat. Autodeterminarea sau independența nu au încă o semnificație identică pentru toate forțele participante la guvern". În ce privește partidul comunist, Cunhal a reamintit poziția sa binecunoscută, potrivit căreia soluția are la bază recunoașterea dreptului popoarelor din Guineea-Bissau, Angola și Mozambic la autodeterminare și independență, „la o independență care nu înseamnă substituirea dominației coloniale cu o altă formă de dominație colonialistă sau neocolonialistă".

Răspunzînd la o altă întrebare, Cunhal a declarat că partidul său nu intenționează în prezent să ridice problema apartenenței Portugaliei la N.A.T.O. „Poziția partidului nostru față de această alianță este binecunoscută, a spus el, dar considerăm această alianță în cadrul evoluției situației internaționale, în același mod ca și problema bazelor americane de pe teritoriul portughez. Peste un an, vom vedea ce se va întîmpla în situația internațională și portugheză și vom lua atunci o poziție concretă".

(După **agenția France Presse**)

Omul despre care se spune că ar fi creierul juntei, generalul Francisco Costa Gomes, este un om ale cărui memorii, peste 30 de ani, vor fi, probabil, foarte interesante : „În 1962, mi-a spus el, am avut mari necazuri din cauza unui articol apărut în «Diario Popular», în care spuneam că, în problema colonială nu există o soluție militară, ci numai soluții politice". În spatele ochelarilor fumurii, privirea generalului Costa Gomes este indescifrabilă. El este unul din colaboratorii generalului Botelho-Moriz cînd acesta s-a aflat, la începutul războiului colonial, în fruntea unui complot militar pe care Salazar l-a înăbușit. Acest matematician serios și acest general politic și-a așteptat, ani de zile, ceasul : comandant al gărzii republicane, șef al statului major general în 1972, demis recent din funcțiile sale de Caetano, nu-mi închipui că și-a consumat necazul în tăcere — nici că și-a asumat riscuri fără să le calculeze. Tînărul general Galvao de Melo, aviator, un alt membru al juntei, mi-a evocat revolta sa crescîndă împotriva domniei incompetenței, a poliției, a confuziei umane sub fascism. El nu e general decît de opt zile : demisionase din armată în urmă cu cinci ani. „Eu am făcut mai puțină închisoare decît alții, mi-a spus el : o dată opt zile și, altă dată, două". Cînd se vorbește cu ofițerii superiori ai juntei de salvare națională, s-ar putea crede că, la urma urmei, această revoluție a garoafelor roșii n-a fost decît un „pronunciamiento", un puci bine condus, o operație politică a statului major.

Dar cu „căpitanii" este o altă poveste. Îi văd consecința la Lisabona în sărbătoarea acestui Mai al Portugaliei. Îi presimțisem apariția într-o noapte de vară la Paris, la...

...14 IULIE 1970

Cine l-a adus printre noi, în acea noapte de vară cu lampioane, pe acest tînăr bronzat și tăcut ? Nu știu. În zori, pe terasă la Ursula Vian, în „Place Blanche", necunoscutul avea un aer îndepărtat și trist. M-am așezat lîngă el. Avea un accent străin. Am stat de vorbă. José Ervedosa trecuse, în ajun, clandestin, granița portugheză. Acolo, trebuia să fie arestat. L-am luat la mine. Am vorbit mult timp. Căpitanul-pilot José Ervedosa aparține unei familii catolice și conservatoare portugheze. A făcut studii, a fost primit la Școala Armatei Aerului, a îndeplinit zeci de misiuni de bombardament în Angola. Și, într-o zi, nu a mai putut rezista. Nu era singurul. La popota ofițerilor, se discuta. Tinerii ofițeri organizaseră, între misiunile de zbor, o echipă de teatru amator. Au pus în scenă o piesă de Brecht, „Excepția și Regula". Au discutat-o și, apoi, s-a trecut la regimul portughez, războiul colonial, raporturile de clasă din interiorul țării lor și raporturile poporului colonizator cu popoarele colonizate. Au hotărît „să facă ceva". Dar P.I.D.E. veghea. Și a intervenit. În ajunul arestării sale, José Ervedosa a ales exilul. (Mi-e rușine să spun că José Ervedosa a fost expulzat din Franța, anul trecut, prin ordin ministerial semnat de Raymond Marcellin.)

(Va urma)

El Moudjahid
ALGER

OBIECTIVELE CELUI DE-AL DOILEA PLAN CVADRIENAL

CONSILIUL Revoluţiei şi guvernul algerian au stabilit obiectivele şi programele de acţiune ce urmează a fi realizate în domeniul dezvoltării economice şi sociale în următorii patru ani (1974—1977), în cadrul celui de-al doilea plan naţional cvadrienal, precum şi ansamblul directivelor de care trebuie să ţină seama cei care execută planul.

Noul plan de patru ani va continua marile obiective ale revoluţiei. În cadrul acestei strategii, construirea unui aparat productiv bazat pe o industrializare autentică a ţării şi pe dezvoltarea producţiei agricole rămîne principala direcţie de acţiune.

Din punct de vedere al dezvoltării capacităţilor productive ale ţării, Consiliul Revoluţiei şi guvernul au hotărît să acorde în viitorul plan o prioritate sporită dezvoltării agricole, ale cărei baze au fost deja puse şi dezvoltate prin înfăptuirea revoluţiei agrare. Obiectivul de a satisface principalele nevoi alimentare ale ţării din producţia agriculturii naţionale a fost reafirmat şi el îşi găseşte expresia în vastele programe stabilite pentru punerea în valoare a noilor pămînturi şi transformarea condiţiilor de producţie în gospodăriile agricole.

Continuarea şi lărgirea efortului de industralizare rămîn obiectivul major al strategiei de dezvoltare. Dincolo de numeroasele realizări legate direct de satisfacerea nevoilor largi ale unei economii în curs de dezvoltare, Consiliul Revoluţiei şi guvernul au hotărît să dea o nouă amploare valorificării şi transformării resurselor naturale destinate exportului. Această directivă importantă trebuie să contribuie la intensificarea procesului de industrializare printr-o şi mai mare integrare a activităţilor industriale.

Consiliul Revoluţiei şi guvernul reamintesc că transformările materiale urmărite prin construcţia economiei sînt strîns legate şi condiţionate de eforturile excepţionale desfăşurate în domeniul educaţiei şi transformării cetăţeanului algerian, al regăsirii identităţii sale. Din acest punct de vedere, se reafirmă necesitatea de a continua activ programul de arabizare întreprins anterior, care constituie un instrument esenţial de refacere a personalităţii naţionale şi care trebuie să ducă la utilizarea limbii naţionale în toate domeniile vieţii economice, sociale şi culturale.

Printre marile ţeluri urmărite, Consiliul Revoluţiei şi guvernul reafirmă faptul că problema locurilor de muncă şi a îmbunătăţirii nivelului de trai al tuturor cetăţenilor rămîne obiectivul esenţial al acestei prime mari etape a Algeriei independente. Creşterea numărului locurilor de muncă rămîne mijlocul cel mai sigur de a garanta fiecărui algerian un venit stabil şi un nivel de trai demn şi decent.

Consiliul Revoluţiei şi guvernul, conştiente de importanţa problemei locuinţelor, au stabilit că ritmul actual al construcţiilor va trebui în mod progresiv, dar foarte repede, să fie depăşit şi, pînă în 1980, va trebui atinsă capacitatea de realizare a unui număr de 100 000 locuinţe pe an, iar programul celor 1 000 de sate, în cadrul revoluţiei agrare, să fie aproape îndeplinit.

Consiliul Revoluţiei şi guvernul îşi afirmă voinţa de a veghea ca, în această perioadă de construcţie intensă a economiei, să nu fie introduse noi motive de distorsiuni sociale şi ca sacrificiile cerute de dezvoltare să fie repartizate în mod echitabil. Se va veghea, de asemenea, să se facă eforturi în vederea aprofundării politicii veniturilor, răspunzînd dublei necesităţi de a salvgarda şi de a spori puterea de cumpărare a categoriilor celor mai sărace şi de a asigura o armonizare în distribuirea veniturilor, care să garanteze o împărţire echitabilă a sacrificiilor.

Procentul de investiţii realizat anual în ţară a sporit, în perioada primului plan de patru ani, de la 25 la sută din resursele disponibile ale economiei naţionale, la un nivel record de 40 la sută. În viitorii patru ani, vor intra în funcţiune numeroase noi unităţi de producţie şi utilaje noi.

Prin crearea unui număr de aproape 500 000 de locuri de muncă în şapte ani, numărul locurilor de muncă din afara agriculturii a sporit cu 65 la sută. Această dinamică a putut fi atinsă îndeosebi datorită realizării primului plan de patru ani, prin crearea a aproape 350 000 de noi locuri de muncă în afara domeniului agricol. Acest proces va continua la un nivel mai ridicat cu scopul de a deschide calea reinserării emigraţiei algeriene în economia naţională.

În viitor, politica naţională a locurilor de muncă va fi pusă în aplicare într-o nouă perspectivă. În primul rînd, trebuie asigurată o mai bună îmbinare între diferitele tipuri de locuri de muncă nou create şi gradul de pregătire a oamenilor care ocupă aceste locuri de muncă. Se observă, de pe acum, numeroase semne ale penuriei de mînă de lucru calificată şi sînt necesare sporirea performanţelor şi adaptarea aparatului de formare a cadrelor. În viitorul plan se recomandă să se consacre eforturi intense şi rapide formării profesionale a unor muncitori calificaţi.

Cel de-al doilea plan de patru ani se înscrie într-un context economic şi politic internaţional aflat în plină evoluţie. Noile condiţii care se afirmă în prezent în cadrul relaţiilor internaţionale oferă o şansă de a aborda cooperarea între ţările bogate şi ţările lumii a treia cu un conţinut şi cu obiective noi. Algeria este gata să acţioneze, în mod concret, pentru stabilirea acestui nou tip de raporturi economice, bazate pe un echilibru mai bun al intereselor şi făcînd un loc larg aspiraţiilor şi nevoilor ţărilor în curs de dezvoltare.

Algeria, ca ţară a lumii a treia şi îndeosebi ca membru al mişcării ţărilor nealiniate, înţelege să-şi asume responsabilităţile şi datoriile sale în această luptă. În acelaşi timp, gradul de deschidere al economiei algeriene în plină construcţie ne obligă să acordăm mai multă atenţie relaţiilor economice şi financiare cu economiile străine. Astfel, inflaţia internaţională ne obligă la o redefinire şi la o reajustare a sistemului preţurilor interne, fără ca prin aceasta, puterea de cumpărare a categoriilor celor mai defavorizate să fie afectată. Dar, aceste reajustări trebuie facilitate printr-o mutaţie importantă care se va impune în relaţiile comerciale internaţionale, cu scopul de a salvgarda şi de a consolida puterea de cumpărare a fondurilor obţinute din exporturile noastre şi de a îmbunătăţi termenii schimburilor externe ale ţării cu ţările bogate. Această evoluţie trebuie să permită, de asemenea, concentrarea eforturilor şi sporirea capacităţilor proprii de producţie, care rămîn un obiectiv şi un mijloc esenţial de garantare a continuităţii şi succesului dezvoltării.

În ce priveşte această nouă etapă, Consiliul Revoluţiei şi guvernul algerian reafirmă voinţa de a se bizui, în primul rînd, pe forţele proprii în realizarea tuturor obiectivelor revoluţiei.

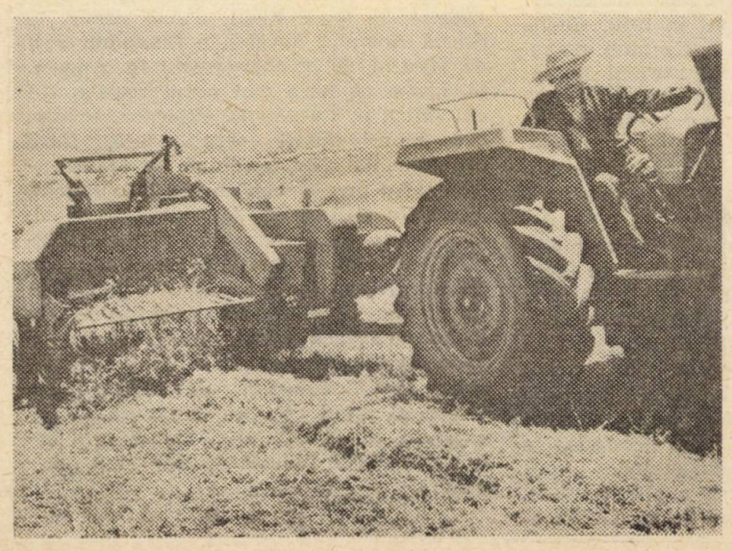

Dezvoltarea producţiei agricole — unul dintre marile obiective ale strategiei de dezvoltare

Soţialisticeskaia industria

MOSCOVA

CONTRIBUŢII LA DEZVOLTAREA RELAŢIILOR ECONOMICE

Preşedintele Consiliului Economic mixt americano-sovietic, H. Scott, aflat la Moscova, a avut o întîlnire la Camera de Comerţ şi Industrie a U.R.S.S. cu reprezentanţi ai presei sovietice. H. Scott a relevat că acest Consiliu, creat în urma vizitei în S.U.A. a lui L. I. Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., reprezintă o organizaţie unică în felul său. Sensul creării acestui Consiliu este de a contribui pe toate căile la dezvoltarea relaţiilor de afaceri sovieto-americane. În prezent, Consiliul, care joacă rolul de intermediar între oameni de afaceri americani şi organizaţiile sovietice de comerţ exterior, include — din partea americană — 26 de directori, reprezentînd cele mai mari companii americane. „Noi, spunea H. Scott, ne-am propus sarcina de a înlătura toate piedicile existente în prezent în S.U.A. în calea dezvoltării comerţului cu U.R.S.S."

În timpul convorbirii cu ziarişti, H. Scott a răspuns, printre altele, la întrebările comentatorului de politică externă al ziarului „Soţialisticeskaia industria", G. Dadianţ.

— Domnule Scott, în legătură cu apropiata vizită la Moscova a preşedintelui Richard Nixon, opinia publică sovietică manifestă, firesc, un mare interes faţă de problema dezvoltării relaţiilor comercial-economice cu S.U.A. Cum apreciaţi actuala stare a relaţiilor comercial-economice sovieto-americane ?

— În ce priveşte perioadele de scurtă durată, relaţiile noastre se dezvoltă pe deplin satisfăcător. Volumul comerţului americano-sovietic corespunde, în prezent, celor mai îndrăzneţe aşteptări ale noastre. Dar, într-o perspectivă de lungă durată, este încă nevoie de o anumită perioadă pentru dezvoltarea lor.

Am găsit oare noi formele ideale de colaborare ? După opinia mea, încă nu. Problema este că în S.U.A. există o atitudine extrem de specifică faţă de comerţul exterior : în prezent, acesta se dezvoltă prin intermediul companiilor multinaţionale. Dacă, de exemplu, Japonia şi Europa occidentală lucrează într-o măsură considerabilă pentru export, ponderea comerţului exterior reprezintă în S.U.A. numai 4 la sută din întregul circuit de mărfuri. Totodată, spre deosebire de ţările Europei occidentale şi de Japonia, noi avem un foarte înalt nivel de investiţii de capital străin. Această formă de comerţ internaţional nu este posibilă în U.R.S.S. Companiile noastre înţeleg că nu-şi pot investi capitaluri în economia sovietică astfel încît să o poată apoi controla. De aceea, trebuie căutate noi forme, noi modele de colaborare. Năzuinţa spre asemenea căutări la noi există. Tocmai de aceea ni se par foarte promiţătoare tranzacţiile pe bază de compensaţie.

— Adeseori, creditele sînt denumite motoare ale comerţului. Nu vi se pare că acestea reprezintă, într-o măsură considerabilă, cheia problemei ? De altfel, în ultimul timp, în S.U.A. se aud voci potrivit cărora acordarea de credite Uniunii Sovietice nu ar fi convenabilă Statelor Unite. Care este punctul dumneavoastră de vedere, în această problemă ?

— Sînt de acord că creditele sînt vital necesare pentru obiective de lungă durată. Şi presupun că acei oameni din S.U.A. care afirmă că acordarea de credite pentru U.R.S.S. ar fi neconvenabilă sînt, în cel mai rău caz, prost informaţi. Trăim într-o lume a competitivităţii. De aceea, în afară de asemenea factori cum sînt calitatea şi preţul mărfurilor, trebuie să fim competitivi în domeniul condiţiilor financiare cu care ne vindem mărfurile. Fiecare ţară îşi are instituţiile sale menite să-i orienteze comerţul exterior, astfel încît el să fie capabil de concurenţă. Problema este dacă dorim să fim capabili de concurenţă sau nu. În prezent, Banca de export-import a S.U.A. a repartizat pentru realizarea tranzacţiilor sovieto-americane 500 000 000 dolari. Sînt convins că, dacă vom izbuti să explicăm congresmenilor noştri importanţa dezvoltării relaţiilor comercial-economice americano-sovietice, ei vor acorda Băncii împuterniciri permanente de credit faţă de Uniunea Sovietică.

Consemnez că, în prezent, nu din partea cercurilor de afaceri din S.U.A. vin actualele încercări de a limita colaborarea economică cu Uniunea Sovietică. Oamenii de afaceri sînt de acord că înlăturarea discriminărilor reprezintă o necesitate vitală pentru potenţialele existente în aceste relaţii. Tot necazul constă în faptul că ei vorbesc de această necesitate numai între ei, în timp ce sarcina constă, în prezent, în a mobiliza opinia publică, în a depune o activitate de lămurire, inclusiv în rîndul adversarilor colaborării americano-sovietice.

La toate acestea, vreau să subliniez că noi nu trebuie să fim pasivi şi să aşteptăm, pur şi simplu, vremuri mai bune. Este necesar ca acum, chiar în actualele condiţii, să căutăm posibilităţi pentru dezvoltarea comerţului între ţările noastre, pentru încheierea de tranzacţii reciproc avantajoase, în speţă pentru lărgirea exportului de mărfuri sovietice în S.U.A.

— Domnule preşedinte, în ultimul timp în Occident se observă o considerabilă activizare a interesului pentru colaborarea cu Uniunea Sovietică. Aceasta se constată şi în Europa occidentală, şi în Japonia, şi în S.U.A. În ce constau, după opinia dumneavoastră, rădăcinile adînci ale acestui interes crescînd ?

— Pentru mine, această problemă este clară. Uniunea Sovietică prezintă interes economic pentru ţările occidentale din două cauze fundamentale. În primul rînd, economia ei deserveşte 250 000 000 consumatori. Totodată, are loc o creştere foarte rapidă a producţiei de bunuri materiale, calculată pe locuitor. Puterea de cumpărare a populaţiei U.R.S.S. este cît se poate de considerabilă. În al doilea rînd, în lume ia naştere tendinţa de concurenţă de a intra în legătură cu pieţe care dispun de toate resursele, fără excepţie. În afară de aceasta, U.R.S.S. este ţara care dispune de potenţialul tehnologic şi uman necesar spre a valorifica aceste resurse. Cred că acestea determină, în mare parte, interesul ţărilor occidentale faţă de U.R.S.S.

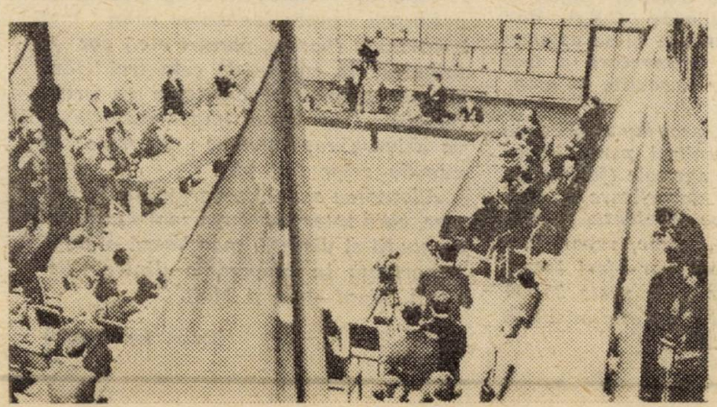

Programul „Soiuz"-„Apollo". Specialiştii şi cosmonauţii sovietici şi americani au început pregătirile pentru zborul comun al navelor cosmice „Soiuz" şi „Apollo". În imagine: o întîlnire a cosmonauţilor sovietici şi americani, în oraşelul Zveozdnîi, din apropierea Moscovei

Le Monde

PARIS

„O BREŞĂ HOTĂRÎTOARE"

ACORDUL la care au ajuns „cei zece" (principalele ţări occidentale industrializate) la Washington, pentru a permite băncilor centrale să le garanteze împrumuturile cu aur, reevaluat la un preţ apropiat de cel al pieţei libere poate părea dictat de împrejurări. Într-adevăr, el permite, în perspectivă imediată, ţărilor consumatoare de petrol să-şi reglementeze soldurile debitoare prin intermediul unor împrumuturi garantate de rezervele lor de aur, a căror valoare va fi aproape împătrită.

Primul beneficiar este, evident, Italia, cu balanța sa comercială deficitară, cu cele zece miliarde dolari primiți cu titlul de împrumut în doi ani și cu epuizarea totală a creditului său pe lîngă factorii internaționali care acordă împrumuturi. De altfel, ea a fost cea care a luat inițiativa întrunirii „celor zece", iar satisfacția afișată de guvernatorul Băncii centrale, Carli, la sfîrșitul reuniunii, a dovedit în ce măsură s-a simțit el ușurat. De acum înainte, totalul în aur al Italiei este „dezghețat", iar valoarea lui — sporită de la 3,5 la 13 miliarde dolari. La rîndul lor, Franța și Marea Britanie, suferind de dificultăți în materie de plăți, beneficiază de avantaje asemănătoare.

Dincolo de conjunctură, compromisul de la Washington deschide o breșă hotărîtoare în „statu quo"-ul monetar. Rezistența încăpățînată a S.U.A. față de tot ceea ce putea să pară o punere în valoare a rolului aurului împiedica de mulți ani renunțarea la ficțiunea prețului „oficial" de 42,22 dolari uncia, deși cei care doreau să nu înlăture metalul galben din dispozitivul reînnoit al sistemului monetar internațional erau gata, ca și Giscard d'Estaing, să dea asigurări importante americanilor. La Conferința monetară de la Nairobi, din septembrie 1973, Carli a adus o contribuție importantă la eforturile ministrului francez, asimilînd, pentru a justifica o valorificare a aurului la un preț decurgînd din acela al pieței libere, metalul prețios cu o materie primă.

Criza petrolieră și consecințele ei dramatice au dezghețat pozițiile. La Zeist, la 23 aprilie, membrii Pieței comune au căzut de acord asupra unei poziții comune privind necesitatea mobilizării rezervelor de aur ale băncilor centrale, autorizînd instituțiile de emisie să schimbe metalul galben pentru a-și lichida conturile balanțelor lor (la un preț realist) și a cumpăra sau a vinde aur. Statele Unite au așteptat șase săptămîni înainte de a se ralia unei formule care repune în valoare aurul, deși pare că-l demonetizează.

Într-adevăr, compromisul rămîne echivoc. Este vorba doar de mobilizarea unei garanții la un preț eminamente variabil, dar derivat din piață. În plus, băncile centrale nu pot efectua tranzacții între ele decît pentru a realiza garanția, dacă cel care contractează împrumuturi nu are această posibilitate. Ele nu vor interveni nici pe piața liberă. Dar, în ciuda acestor uriașe restricții, un întreg zid al teoriei americane se prăbușește.

Este o victorie pentru adversarii parităților fixe, pentru partizanii schimburilor bazate pe cursuri fluctuante.

Fără îndoială, S.U.A. au obținut ca drepturile de tragere speciale, această „monedă de hîrtie" al cărei rol crește în lichiditățile internaționale, să fie desprinse de aur și legate de un „amestec de monede" dominat de dolar. Dar acest fapt nu-l înlătură pe celălalt, iar înflația nu va putea decît să mărească, în avantajul aurului, breșa efectuată.

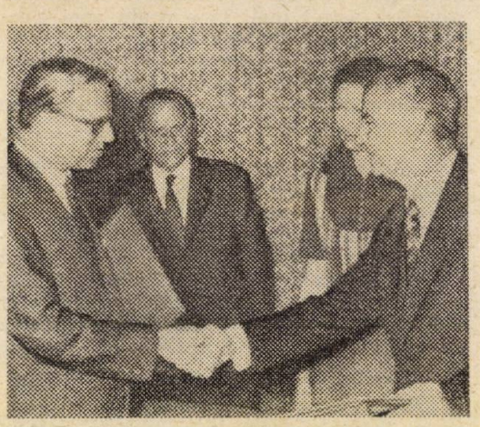

Sofia. Schimbul instrumentelor de ratificare privind acordarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate între Bulgaria și Austria (în dreapta : Liuben Petrov, adjunct al ministrului de externe bulgar ; în stînga : ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Austriei la Sofia, dr. Arthur Agstner)

Yomiuri Shimbun

TOKIO

ASPIRAȚIILE ACTUALE ALE POPULAȚIEI SUD-VIETNAMEZE

Extrase din interviul acordat de NGUYEN HUU THO, președintele Prezidiului C.C. al F.N.E. din Vietnamul de Sud și președintele Consiliului Consultativ al G.R.P. al R.V.S., ziarului japonez „Yomiuri Shimbun"

— CUM caracterizați situația actuală din Vietnamul de Sud ?

— De mai mulți ani, Frontul Național de Eliberare și Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud controlează o vastă zonă eliberată, învecinată cu centrele urbane și marile linii de comunicație, cuprinzînd regiuni de cîmpie, din zonele rurale și cele muntoase și învecinate cu zonele eliberate din Laos și Cambodgia. Zona eliberată cuprinde peste trei pătrimi din teritoriul Vietnamului de Sud, de la Quang Tri la Ca Lau, înglobînd zone strategice, regiuni cu bogate resurse neexplorate și regiuni fertile și populate.

Situația din Vietnamul de Sud este încă instabilă și nu dispunem de statistici exacte cu privire la populația din zona eliberată,

Proiecte de colaborare între țările riverane fluviului Senegal

Membrii Organizației pentru valorificarea fluviului Senegal (O.M.V.S.) — Senegalul, Mauritania și Mali — ai căror reprezentanți s-au întrunit, recent, la Nouakchott, au adoptat un program de dezvoltare implicînd investiții în valoare de 800 miliarde C.F.A. Conceput pe o durată de 40 de ani, programul prevede efectuarea unui plan de dotare energetică și a unui plan de transporturi pentru minereurile (bauxită și fier) maliote și senegaleze.

Într-o primă perioadă de șapte ani, urmează să fie realizate lucrările de infrastructură : baraje la Manantali (26,6 miliarde C.F.A.) și în deltă, la vărsarea fluviului (5,2 miliarde C.F.A.), amenajarea porturilor Saint-Louis (6,5 miliarde C.F.A.), Kayes și a escalelor portuare de-a lungul cursului regularizat al fluviului.

În afară de planul de dotare hidroelectrică, plan care prevede construirea pînă în anul 1990 a altor două baraje (Gouina și Felou) și care condiționează ansamblul dezvoltării, programul se concretizează în jurul a două sectoare de activitate, considerate de raport drept esențiale : sectorul agricol și sectorul minier, legat de producția de energie electrică și care reclamă cele mai mari investiții.

Agricultura nu va absorbi decît o investiție de 280 miliarde C.F.A., dar executarea ei va permite să se asigure acoperirea nevoilor alimentare a trei țări, care, astfel, vor fi scutite de amenințările secetei.

Pe plan industrial, programul prevede construirea a 232 unități pentru prelucrarea produselor agricole (fabrici de zahăr, instalații de decorticare a orezului, mori mecanice, abatoare, fabrici de produse textile), uzine, repartizate în cele trei țări, care vor oferi locuri de muncă unui număr de peste 25 000 oameni. Cifra investițiilor este evaluată la 157 miliarde C.F.A.

Sectorul minier se bazează pe punerea în exploatare a zăcămintelor de fier și bauxită din sud-estul localității Manantali, din Mali, și a zăcămintelor de fier de la La Faléme, din Senegal. Experții O.M.V.S. prevăd pe termen mediu o producție de 600 000 tone alumină și 5 milioane tone fier în Mali și o producție echivalentă de minereu de fier în Senegal.

Problema finanțării acestor proiecte va face obiectul unei reuniuni pe care conducătorii O.M.V.S. o vor ține, la 11 iulie, la Nouakchott. Proprietatea și gestiunea asupra lucrărilor celor mai importante (baraje, porturi etc.) vor fi asigurate în comun de cele trei țări. Un for special de finanțare va primi donațiile, va lansa împrumuturile și va asigura rambursarea datoriilor în numele celor trei țări.

Adoptarea acestui program de dezvoltare, care intervine după mai mulți ani de studii și discuții, marchează o etapă importantă în cooperarea dintre Senegal, Mauritania și Mali.

(După **Le Monde**)

dar cifra crește continuu. Noi am reluat numeroase regiuni populate, care fuseseră încălcate în mod ilegal de trupele saigoneze.

Datorită politicii și liniei sale juste, F.N.E. și G.R.P. al Republicii Vietnamului de Sud nu numai că au dobîndit sprijinul și încrederea totală a compatrioților de pe teritoriul eliberat, dar mari pături ale populației din regiunile aflate sub jurisdicția Saigonului se alătură cauzei juste a F.N.E. și a G.R.P. al R.V.S., sub steagul independenței, al păcii și al concordiei naționale.

— Care este, în prezent, problema cea mai urgentă pentru zonele eliberate ?

— Sarcina cea mai urgentă a poporului nostru este de a apăra cu toate forțele sale și a consolida vasta zonă eliberată, de a face din ea o bază solidă în toate privințele, astfel încît revoluția în Vietnamul de Sud să progreseze. Prin eforturi depuse timp de peste un an, pentru a vindeca rănile războiului și, în același timp, pentru a respinge atacurile agresive ale clicii lui Thieu, G.R.P. a acordat un sprijin activ și, împreună cu diferitele pături ale populației, a promovat refacerea și dezvoltarea producției, activitatea în domeniul îngrijirii medicale, al educației, culturii, comunicațiilor și transporturilor, îmbunătățind, astfel, condițiile de trai ale populației în zona eliberată, creîndu-le o viață din zi în zi mai bună și mai sigură. Desigur, toate acestea nu sînt decît rezultate ale începutului, mai sînt încă multe greutăți de învins.

— Domnule președinte, care considerați că este punctul cel mai important al Declarației în 6 puncte publicată de Guvernul Revoluționar Provizoriu al R.V.S. în 22 martie 1974 ?

— În propunerea noastră în 6 puncte din 22 martie 1974, propunerile cu privire la încetarea imediată a focurilor de armă, realizarea strictă a încetării focului în întregul Vietnam de Sud, transferarea întregului personal civil și militar și garantarea libertăților democratice pentru popor comportă o urgență specială, pentru că acestea sînt aspirațiile și cerințele de primă importanță ale diferitelor pături ale populației sud-vietnameze. Ele corespund, de asemenea, dorinței legitime a popoarelor lumii. Dar, pentru realizarea punctelor celor mai urgente, mai sus-menționate, precum și a tuturor celor 6 puncte, mai important decît oricare este primul punct și anume ca armele să tacă imediat, să se aplice cu strictețe încetarea focului în întregul Vietnam de Sud, pentru a se realiza pacea, îndeplinindu-se, astfel, cerința cea mai legitimă și aspirația cea mai fierbinte a populației sud-vietnameze.

— În cazul în care administrația marionetă de la Saigon continuă să violeze Acordul de la Paris, care va fi cursul acțiunii părții dv. ? Există posibilitatea unei ofensive militare ?

— A intensifica războiul, operațiunile de încălcare și acțiunile de „pacificare" și, în același timp, a spori calomniile pentru a face ca răspunderea să treacă asupra celeilalte părți constituie metoda hoțului care strigă „prindeți hoțul". În ultimele cîteva luni, Saigonul a repetat minciuna potrivit căreia „comuniștii pregătesc o ofensivă militară majoră". Intenția lor este nu numai de a-și acoperi escaladarea războiului, sabotarea negocierilor și eschivarea de la propunerile G.R.P., care sînt în concordanță cu sentimentele și gîndurile poporului, dar și de a înșela opinia publică, a exercita presiuni asupra Senatului și Camerei Reprezentanților din S.U.A., astfel încît să se poată obține mai mulți bani pentru ajutorul economic și militar acordat lui Thieu.

În ceea ce privește, după cum am mai spus, G.R.P., forțele armate și populația din Vietnamul de Sud își mențin poziția lor corectă, serioasă și hotărîtă în lupta pentru asigurarea respectării și aplicării stricte a Acordului de la Paris, a actului Conferinței Internaționale cu privire la Vietnam și a Comunicatului comun din 13 iunie 1973 al celor patru părți semnatare ale Acordului de la Paris.

Președintele Nguyen Huu Tho în vizită în regiunea maritimă Gio Hai ; „Zona eliberată cuprinde peste trei pătrimi din teritoriul Vietnamului de Sud"

PROFIL

MOHAMMED ANWAR EL SADAT

președintele Republicii Arabe Egipt

La invitația președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu, președintele Republicii Arabe Egipt, Mohammed Anwar El Sadat, împreună cu soția, doamna Gihane Sadat, vor face o vizită oficială în țara noastră.

Anwar El Sadat s-a născut, la 25 decembrie 1918, la Mit Abul Kom, în provincia Menoufieh. A îmbrățișat cariera militară, ca toți cei care doreau să schimbe destinul Egiptului colonial și monarhic, iar, după absolvirea Academiei militare din Abbassieh, este numit ofițer într-o garnizoană din provincie. În această perioadă, cunoaște pe Gamal Abdel Nasser, cu care va stabili o trainică și îndelungată prietenie, devenind unul din cei mai apropiați colaboratori ai săi. În anul 1938, împreună cu Nasser, a întemeiat organizația „Ofițerilor liberi" (Dobbat El Ahrar). Această organizație a pregătit și efectuat, la 23 iulie 1952, revoluția antiimperialistă și antifeudală, care a dus la prăbușirea regimului monarhic al regelui Faruk și la proclamarea republicii. În cursul evenimentelor din luna iulie, Anwar El Sadat a fost purtătorul de cuvînt al grupului de ofițeri și lui i s-a încredințat misiunea de a citi la radio primul comunicat al comandamentului revoluționar. El s-a aflat printre principalii conducători ai Consiliului revoluției, organ suprem al puterii de stat în perioada de tranziție.

Timp de mai mulți ani, Sadat a colaborat la cotidianul „Al Gumhuriya", fiind autorul articolelor de fond privind principalele probleme politice. Ulterior, a fost numit secretar general al Congresului islamic și ministru de stat fără portofoliu.

În 1957, a fost ales vicepreședinte al Adunării Naționale a Egiptului și, în același an, a fost numit secretar general al Uniunii Naționale, organizație politică de masă, care a devenit, apoi, partidul Uniunea Socialistă Arabă. În decembrie 1961, Anwar El Sadat este însărcinat cu pregătirea Congresului național al forțelor populare (este ales secretar general al acestui congres), care avea ca scop elaborarea Cartei, document ce avea să definească programul de acțiune al statului. Carta de acțiune națională va fi adoptată la 30 iunie 1962.

La 22 iulie 1960, Anwar El Sadat a fost ales președinte al Adunării Naționale, fiind reconfirmat în această funcție la 27 martie 1964. La 18 decembrie 1964, printr-un decret al fostului președinte Nasser, Sadat a fost numit vicepreședinte al Republicii Arabe Egipt. Devine membru al C.C. al Uniunii Socialiste Arabe în 1968, iar apoi este membru al Comitetului Executiv Suprem al partidului unic egiptean. La 22 decembrie 1969, este numit prim-vicepreședinte al țării.

În urma decesului lui Gamal Abdel Nasser, Comitetul Executiv Suprem al Uniunii Socialiste Arabe și Consiliul de Miniștri l-au desemnat, la 28 septembrie 1970, pe Anwar El Sadat în funcția de președinte interimar al țării. La 5 octombrie 1970, Anwar El Sadat a fost ales în unanimitate drept candidat la postul de președinte al republicii, alegere aprobată de întreg poporul egiptean, care și-a spus cuvîntul în cadrul referendumului popular organizat la 15 octombrie. Din 1973, Anwar El Sadat este și șef al guvernului.

POSTA REDACTIEI

Alegerile din Sikkim

Teodor Popescu, Bucureşti. La 22 aprilie, la Gangtok, capitala Sikkimului (protectorat indian din Himalaya — 7107 km.p.), s-a anunţat rezultatul primelor alegeri pentru Adunarea Naţională (32 locuri) din istoria ţării. Majoritatea locurilor au fost cîştigate de partidul reformist, cunoscut drept „Congresul Sikkimului", un singur mandat a revenit partidului naţionalist. Ambele partide au cerut în programele lor reducerea puterii suveranului, considerat „zeu viu" şi venerat de 200 mii de supuşi. Singura concesie făcută regelui Palden Thondup Namgyal (51 ani): adunarea nou aleasă nu va propune abolirea monarhiei. În rest, adunarea se va ocupa direct de problemele interne ale ţării, în timp ce afacerile externe, apărarea şi comunicaţiile vor rămîne în sarcina guvernului de la New Delhi, care se ocupă de ele încă din 1950. Se aşteaptă ca printre primele iniţiative ale Congresului, cîştigător al alegerilor, să figureze introducerea unei reforme agrare, ca şi studiul unui plan de dezvoltare generală.

Eremia Meiţa, Bucureşti. 1. După alegerile din iunie 1971, în Althing (Parlamentul islandez) repartizarea mandatelor era următoarea : partidul independent — 22, partidul progresiv — 17, partidul social-democratic — 6, Alianţa populară (comunişti) — 10, stînga liberală — 5. După cum se ştie, la 30 iunie urmează să se desfăşoare alegerile anticipate, în urma cărora situaţia s-ar putea schimba simţitor.

2. Rezultatele definitive ale alegerilor din Australia : Camera Reprezentanţilor — partidul laburist 66 locuri ; opoziţia — 61. Senat — partidul laburist şi opoziţia cîte 29 locuri ; 2 locuri sînt ocupate de independenţi.

Loga Ignea, com. Nicolinţi, jud. Caraş-Severin. Fostul rege al Iugoslaviei, Alexandru I, a fost asasinat în octombrie 1934. Nu dispunem de amănunte privind cealaltă întrebare. Vă sugerăm să vă adresaţi revistei „Magazin istoric".

Ştefan Stănescu, com. Mînăstirea, jud. Ilfov. La înapoierea în S.U.A. din vizita în Orientul Mijlociu, preşedintele Nixon a sosit, în noaptea de 13 iunie, în Azore, pentru convorbiri cu preşedintele Portugaliei, Antonio de Spinola. În cadrul unei întrevederi de aproximativ două ore, „l-am asigurat pe preşedintele Spinola — a declarat preşedintele Nixon — că se va bucura nu numai de înţelegerea noastră, ci şi de sprijinul nostru". La rîndul său, generalul Spinola a declarat că discuţiile cu Nixon s-au desfăşurat într-o atmosferă deosebit de cordială. El a adăugat că poziţiile celor două ţări au fost clarificate şi că „factorul fundamental al succesului acestor convorbiri a fost totala identitate de vederi în ce priveşte apărarea păcii, respectarea principiilor democratice şi, de asemenea, a principiilor privind autodeterminarea, exprimată prin liberul consimţămînt al popoarelor de a-şi hotărî soarta". El a mai arătat că a avut loc un schimb de vederi şi asupra necesităţii ca Portugalia să coopereze — îndeosebi pe plan economic şi financiar — cu S.U.A., care ar putea s-o ajute pentru a-şi alinia nivelul de trai la standardele economice europene. **În imagine :** cei doi preşedinţi în timpul convorbirilor.

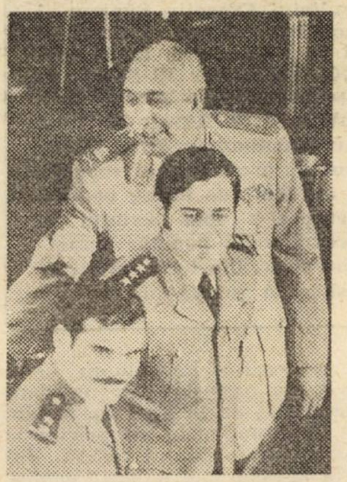

Grigore Dinu, Bucureşti. Delegaţia militară siriană care, la 31 mai, a semnat, la Geneva, acordul siriano-israelian, a fost condusă de generalul Adnan Wajih Tayara ; delegaţia israeliană — de generalul Herzl Shaffir. Au participat, după cum se ştie, şi reprezentantul Egiptului, generalul Taha El Magdoub, precum şi conducătorul forţelor O.N.U. din zonă. Amănunte privind semnarea şi acordul de separare a forţelor veţi găsi în nr. 24 al revistei. **Fotografiile** alăturate reprezintă : **sus :** delegaţia siriană, alături de cea egipteană la ceremonia semnării acordului ; **jos :** delegaţia israeliană parafînd acordul.

I. Vlad, Tîrgovişte. Statele considerate dezvoltate din cadrul Commonwealthului au, într-adevăr, probleme în relaţiile lor cu Piaţa comună. Marea Britanie n-a reuşit să obţină, nici în cursul negocierilor de aderare, nici mai tîrziu, aranjamente speciale favorabile pentru statele membre ale Commonwealthului, de care o legau relaţii speciale. Astfel, ministrul australian al comerţului exterior, Jim Cairns, declara, recent, că Australia are intenţia să înceapă negocieri cu Piaţa comună pentru reducerea restricţiilor asupra importurilor de carne de vită din Australia. Cairns a precizat că exporturile australiene de acest fel au scăzut cu 96 000 tone, în acest an, în comparaţie cu perioada corespunzătoare a anului trecut. După cum se ştie, prin acordul de aderare nu se stabileşte nici un acces preferenţial pentru produsele australiene sau canadine. Alta este situaţia cu Noua Zeelandă. O derogare cu caracter semipermanent de la reglementările agricole comunitare fusese prevăzută pentru unele produse ale Noii Zeelande, ale cărei exporturi, de lactate în special, au fost şi sînt puternic afectate de aderarea britanică. (Marea Britanie era cumpărătorul cel mai important al acestor produse neozeelandeze). Întrucît acestei ţări i s-a garantat, în perioada de tranziţie, un acces al produselor lactate pe piaţa britanică în proporţie de 78 la sută din nivelul exporturilor anului negocierii, Noua Zeelandă a exportat, numai anul trecut, în Marea Britanie, trei sferturi din cantitatea de unt produsă. De cealaltă parte, din 420 000 tone unt cumpărate de britanici anul trecut, 30 la sută veneau din Noua Zeelandă. Toate aceste aranjamente sînt valabile numai în perioada de tranziţie, încetînd ulterior. Între timp, Noua Zeelandă trebuie să facă şi face eforturi pentru a-şi găsi noi cumpărători, fie în Europa, fie în alte zone ale lumii. Nu trebuie uitat că preţurile la care se vinde şi se cumpără, negociate acum cîţiva ani, sînt depăşite mult de actualul curs internaţional, ceea ce, din nou, este în dauna neo-zeelandezilor.

Ion P. Dinică, com. Timboieşi, jud. Vrancea. Am mai răspuns scrisorilor dv. şi în anii trecuţi : revista noastră nu publică versuri. Vă sugerăm să vă adresaţi unei reviste literare.

Noul guvern tailandez

Vlad Constantin, Pitești. După cum se știe, la 22 mai, fostul guvern tailandez, condus de Sanya Thammasak, și-a prezentat demisia, după ce constatase că își îndeplinise principala sarcină care a

stat la baza constituirii sale — aceea de a redacta Constituția țării. De la începutul lunii acesteia, Tailanda are, într-adevăr, un nou guvern, în fruntea căruia se află fostul premier Sanya Thammasak **(în fotografie).** Este primul guvern tailandez, din ultimii 42 de ani, din care nu fac parte militari. Noua echipă ministerială cuprinde 14 membri ai guvernului și 16 secretari de stat. Dintre aceștia, 11 au făcut parte din vechiul cabinet. La 7 iunie, premierul Thammasak a prezentat, în Adunarea Națională, programul politic al noului guvern. Prim-ministrul tailandez a anunțat cu această ocazie că, înainte de luna august, Tailanda va avea o nouă constituție și că, pînă în luna noiembrie, vor fi organizate alegeri generale. Referindu-se la obiectivele politicii externe a noului cabinet, premierul Thammasak a declarat, printre altele, că Tailanda intenționează să dezvolte legăturile cu țările socialiste.

Alexandru Negulescu, Buzău. Am trimis scrisoarea dv. Direcției expedierii presei.

Florin Ionescu, București, tel. 83.92.79, pune la dispoziție celor interesați întreaga colecție a revistei „Lumea". **L. Roman, București, str. Trifoi, nr. 19, sector 4, tel. 21.48.11,** oferă nr. 41—50 și 52 din 1973 și nr. 1—8 și 10 din 1974.

Gh. Stoica, Constanța 1. La a treia Conferință mondială a dreptului mării, care s-a deschis, la 20 iunie, la Caracas, participă și unele state fără ieșire la mare. Acestea sînt : din Europa — Elveția, Austria, Ungaria, Cehoslovacia, Luxemburg, Andorra, Liechtenstein, San Marino, Bielorusia și Vaticanul ; din Africa — Ciad, Mali, Niger, Republica Africa Centrală, Volta Superioară, Uganda, Burundi, Zambia, Swaziland, Lesotho, Botswana, Malawi ; din Asia — Afganistan, Nepal, Bhutan, Sikkim, Laos, Mongolia ; din America Latină — Bolivia, Paraguay.

2. Din cele 300 milioane de dolari prevăzute în planul P.N.U.D. pentru contribuția internațională la programele regionale de dezvoltare (perioada 1977—1981), aproximativ 94 milioane sînt destinate ajutorării Africii, 93 milioane Asiei, 63 milioane Americii Latine. Europa și Orientul Mijlociu ar primi în jur de 45 milioane dolari.

3. Date biografice ale președintelui Anwar El Sadat veți găsi consultînd rubrica „Profil" din acest număr. În **fotografie :** președintele Sadat cu soția și cei patru copii.

IMPORTANT!

Abonați-vă din timp și pe termene cît mai lungi, pentru a vă asigura continuitatea în primirea publicației.

Prețul unui abonament este de :

— anual	**104 lei**
— pe șase luni	**52 „**
— pe trei luni	**26 „**

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

Aftenie Bostan, Tulcea. 1. François Mitterrand s-a născut în anul 1916 la Jarnac, a studiat la Angoulême și Paris. În 1940, cade prizonier, dar evadează, la sfîrșitul lui 1941. După război este, în mai multe guverne, secretar de stat sau ministru. Informații mai detaliate privind viața și activitatea politică a lui Mitterrand veți găsi în rubrica „Profil" nr. 28/1973. **Fotografia** alăturată : Mitterrand răspunzînd, recent, ziariștilor în legătură cu rolul opoziției în Franța.

2. După cum ați putut constata, am publicat în nr. 24 și 25, în cadrul rubricii „Profil", datele biografice solicitate.

3. În ceea ce privește turneul secretarului de stat american, Henry Kissinger în Orientul Apropiat, aceasta a fost cea mai lungă misiune a unui secretar de stat al S.U.A. în afara teritoriului S.U.A. de după 1945. Cum afirma săptămînalul „L'Express", Henry Kissinger „lua dejunul la Damasc și cina la Tel Aviv", iar în unele cazuri „urca de patru ori pe zi în avion, așa cum iei metroul". Kissinger menținea permanent legătura cu Casa Albă. În ziua în care au avut loc evenimentele de la Maalot, Kissinger, aflat în drum spre Damasc, a luat legătura prin radio cu președintele Nixon. Avionul special „Boeing" al U.S. Air Force, care îi era pus la dispoziție, dispunea de aparate perfecționate care îi permiteau asemenea legături directe. Apoi, sosit la Damasc, Kissinger a luat legătura, telefonic, cu Golda Meir, prin Washington. Aceasta a fost prima legătură telefonică dintre o țară arabă și Israel.

Ispas Auer, str. Griviței, nr. 81, Arad, vinde colecția revistei „Lumea" pe anii 1964—1973. Articolele noastre privind Orientul Apropiat s-au ocupat și se vor ocupa în continuare de problema la care vă referiți.

Antoneta Stoica, Tîrgoviște ; Moș Sarău, Satu-Mare. După cum ați putut constata citind această rubrică din nr. 26, Direcția expedierii presei ne-a informat că a fost vorba de o greșită înțelegere a unor instrucțiuni de către organele locale și factorii poștali. Vă puteți, deci, adresa, din nou, acestora. Ne pare rău, dar noi nu putem face abonamente. Vă sugerăm să vă adresați, pentru clarificări și amănunte, Direcției expedierii presei.

POSTA REDACȚIEI

Mihai Istrate, București. Răspundem întrebării dv. privind negocierile de la Alger, dintre delegația P.A.I.G.C., condusă de Pedro Pires, și cea portugheză, condusă de Mario Soares, reproducînd un fragment dintr-un interviu acordat de Pedro Pi-

res **(în fotografie)** ziarului algerian „El Moudjahid" :

„Întrebare — Care au fost motivele întreruperii bruște a negocierilor ?

Răspuns — Pe tot parcursul discuțiilor pe care le-am avut cu delegația guvernamentală portugheză, au existat dificultăți de mare importanță, pe care a fost imposibil să le depășim. De aceea, am considerat necesar să ne întoarcem acasă, pentru a prezenta conducerii partidului nostru și guvernului Republicii Guineea-Bissau o informare asupra stadiului tratativelor, pentru ca autoritățile noastre să poată decide în problema continuării negocierilor.

Întrebare — Este vorba de o suspendare sau de o întrerupere în cadrul acestor negocieri ?

Răspuns — Este vorba de o întrerupere".

Gavril Găină, Rădăuți. Pentru amănuntele solicitate în legătură cu Partidul Comunist din Cuba vă sugerăm consultarea documentarului despre evenimentele de la Moncada (nr. 31/1973) și a rubricii „Profil" din nr. 36/1973. Date biografice ale lui Henry Kissinger au fost publicate în nr. 38 din 1973. În ceea ce privește problema palestiniană, este greu de răspuns, în spațiul acestei rubrici, tuturor întrebărilor dv. Vă sugerăm, de aceea, consultarea articolelor publicate pe această temă de către revista noastră, precum și a răspunsurilor apărute deja în această rubrică. Ne vom strădui, însă, să răspundem, treptat, întrebărilor dv.

Antoaneta Dragodan, Alexandria. Declarația de independență a Statelor Unite a fost adoptată de Congres la 4 iulie 1776. Textul ei este mult prea mare pentru a putea fi reprodus în cadrul acestei rubrici. Declarația a fost semnată de 56 de membri ai Congresului (primul congres continental reunise la Philadelphia, în 1774, reprezentanți ai tuturor coloniilor nord-americane, cu excepția Georgiei). În ceea ce privește discursul lui Lincoln la care vă referiți, el a fost ținut la Gettysburg, la 19 noiembrie 1863, la o comemorare a celor căzuți în bătălia desfășurată în acel loc cu patru luni și jumătate mai înainte. Cele zece fraze rostite atunci se află înscrise în granit pe zidul memorialului Lincoln din Washington.

În ceea ce privește cealaltă întrebare, vă sugerăm consultarea tuturor articolelor publicate, în ultimul timp, de revista noastră în cadrul rubricii „Sinteze".

Nadia Vișan, Iași. 1. Sylvi Kekkonen (în **fotografie**), soția președintelui Finlandei, Urho Kaleva Kekkonen, este în vîrstă de 74 de ani. A scris mai multe romane, dintre care unul a fost tradus și în românește, în urmă cu cîțiva ani.

2. Relațiile diplomatice dintre Egipt și Statele Unite au fost întrerupte la 6 iunie 1967.

Acțiunea egipteană a fost urmată de altele similare ale R. A. Yemen, Sudanului, Algeriei, Irakului și Siriei. Cu R. A. Yemen, relațiile diplomatice au fost reluate la 2 iulie 1972 ; cu Sudan, la 25 iulie 1972 ; la 28 iulie 1972, Departamentul de Stat numește la Bagdad doi diplomați însărcinați cu reprezentarea intereselor nord-americane în Irak ; restabilirea relațiilor diplomatice cu Egiptul s-a hotărît în noiembrie trecut și a fost anunțată la 3 martie a.c. ; reluarea relațiilor diplomatice cu Siria a fost anunțată la 4 iunie.

3. Din cei 15 miniștri francezi, 5 aparțin U.D.R., 3 sînt republicani independenți, 3 reformatori și 4 neparlamentari. În ceea ce privește secretarii de stat (numiți la 8 iunie), 7 aparțin U.D.R., 4 republicanilor independenți, 2 Centrului Democrație și Progres, 3 reformatorilor, 5 sînt neparlamentari.

Angel Dumitru, Craiova. Propunerea dv. nu este cîtuși de puțin concretă. Așteptăm clarificări.

Sergiu Tofan, Galați. După cum ați putut constata, mai devreme sau mai tîrziu am răspuns întrebărilor dv. Vom încerca și în continuare să vă ținem la curent cu datele noi apărute. În acest sens, putem aminti interviul acordat săptămînalului francez „Le Point" de către senatorul Edward Kennedy, care lăsa să se înțeleagă posibila sa participare la alegerile prezidențiale din 1976. Probabil, așa cum s-a mai anunțat, o hotărîre definitivă nu va fi luată decît anul viitor. În ceea ce privește eșecul senatorului Fulbright în alegerile preliminare pentru funcția de senator, în cadrul acestei rubrici din nr. 24 am publicat informații detaliate, inclusiv date despre învingătorul lui Fulbright.

Sima Valeriu, com. Poieni, jud. Cluj. Vă sugerăm să vă adresați revistei „Magazin istoric".

Petre Drăgan, Bușteni. 1. Există, într-adevăr, intenția de a se construi un automobil pentru o expediție marțiană, așa cum a fost construit unul pentru drumurile astronauților americani pe Lună. Este vorba de un robot semiinteligent, sub formă de vehicul, care va fi construit în următorii ani de Statele Unite. Studii referitoare la acest automobil au fost făcute și în R.F. Germania, la o firmă din Ottobrunn (lîngă München). Vehiculul propus de firma „Messerschmidt-Bölkow-Blohm" ar avea o greutate de 150—180 kg, un sistem automat de ghidare foarte sensibil și ar rezista la variații de temperatură între —80° și +50°C.

2. Vă sugerăm consultarea acordului privind separarea forțelor siriene și israeliene publicat în nr. 24 al revistei.

P. Sturza, Cluj. Lui Kogoro Uemura i-a urmat în funcția de președinte al Keidanrenului (Federația Organizațiilor Economice Japoneze sau Federația Organizațiilor Patronale, înființată în anul 1946) Toshio Doko **(în fotografie).** În nr. 22 al revistei, în care am scris pe larg despre această organizație, a fost explicat rolul pe care Keidanrenul îl joacă în viața economică și politică a Japoniei. La sfîrșitul lunii mai, președintele Keidanren trebuia schimbat. Toshio Doko este președinte al firmei Tokyo Shibaura Electric Co.

Cristina Colbazi, Brașov. Vă sugerăm să vă adresați unei edituri.

LUMEA

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

două aspiratoare de praf foarte utile și economice

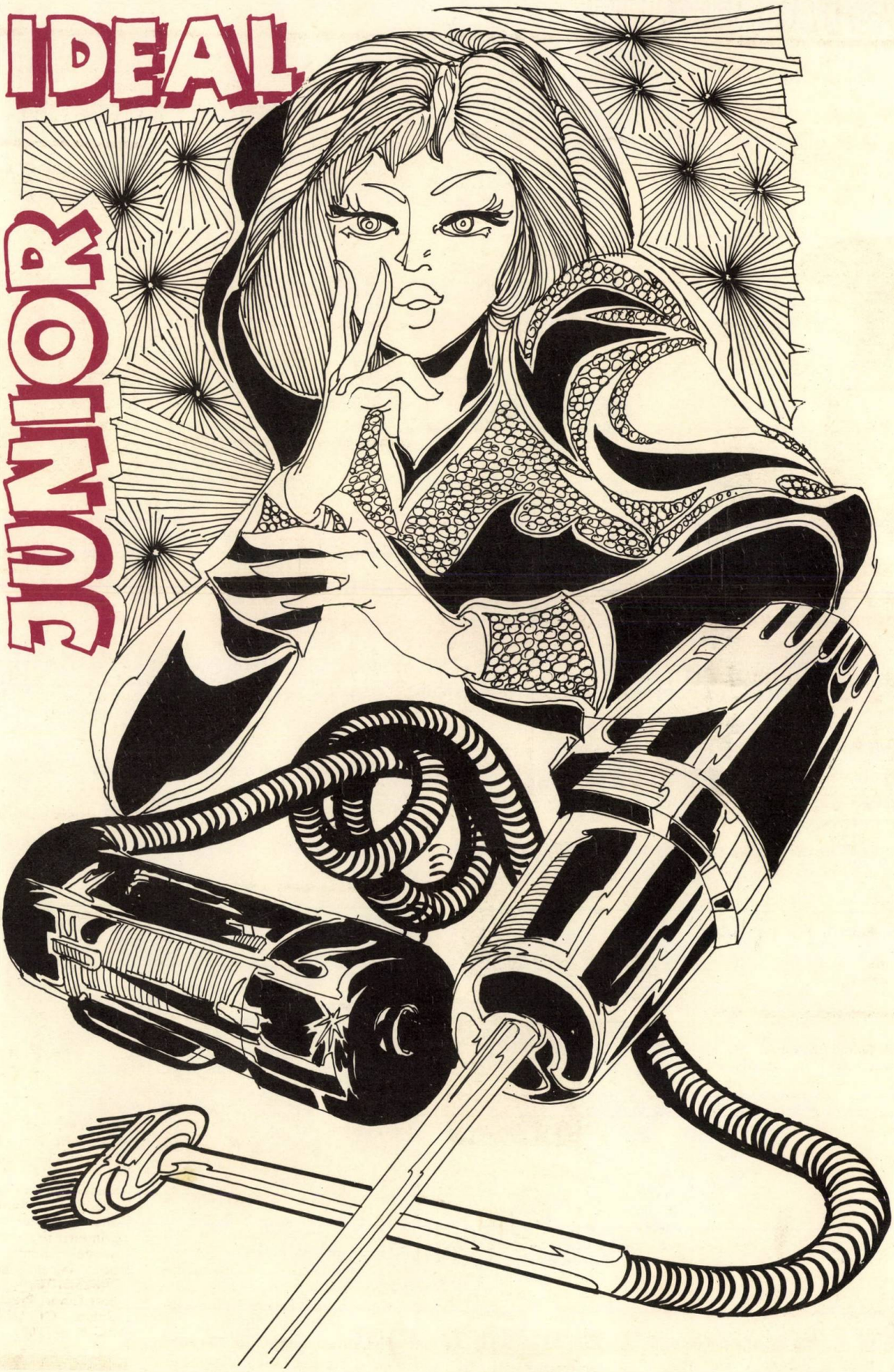

IDEAL – prețul de vînzare : 800 lei ; JUNIOR – aspirator de praf cu gabarit redus pentru încăperi mici și autoturisme, prețul : 520 lei

NU UITAȚI ASIGURAREA

ADAS

Cu o asigurare auto încheiată la ADAS — pentru avarii și pentru răspundere civilă — valabilă în străinătate, puteți călători fără grijă. Această asigurare se poate încheia la filialele A.C.R. și la orice unitate teritorială ADAS

Lei 2